БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 181 (9936) | 1962 оной августын 2, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭДЭЙ ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГО

…рэл парти, правительс…ынгаа Хандалга, найдаба… һайнаар харюулхые хү…, энэ жэлэй ургасын …гарасаар улам урмаша… республикымнай худөө …шад урда урданайхиһаа …баяртайнууд, эли бодо …сэ ехэтэйгээр хүдэлжэ …д. Тэдэнэрэй ажалай …хүсэн мүнөө ниитын мал…бһэ, силос бардамаар бэл…зунай бэлшээри хэрэглэ…шмда мяха, һү ехээр аба…хэр, хонийё искусствен…үрэжүүлхэ, таряа хү…гые түгэс бэлэдхэлтэй…угтаха гэһэн гол шухала …лмэрин ү ү д т э …лэгдэнэ.

…бэшье хүнэй хү…машина, техни…үбөөр хубаари…табиха, ажалынь һайнаар …дхэхэ, ударидаха эрилтэ …д бэелүүлэгдэнэгүй, энэ …гта зэргэ хэгдэхэ хүдэл…нүүд тиимэшье хангалта… ябанагүй. Республика …най үбһэ сабшаха, силос …а хүдэлмэри һанаһанда …өөр үшөөл дэлгэрээдүй. …хэзээнэйхиһээ элбэгээр …й ашаг шэмэ абаха арга …жонууд дутуугаар хэ…гдэнэ. Илангаяа нобшо …р таряа хуряалгада бэ…л ябажа байна.

…олиин 20-ной мэдээгээр …оз, совхозуудта заһабари…аха байгаа таряа хуряал…комбайнуудай хахадһаа …инь бэлэн бэшэ, жатка…й табанай дүрбэн ху… заһабарилагдаадүй, тии… бусад машина, зэмсэг, …дээрэхи түхеэрэлгэ, та…хадагалха байра һэльбэ…эмэхэ хүдэлмэри бүришье …тожо ябана. Тиихэ хоо…онь саг ошожол, баян ур…мнай даллахань ойртобо.

…да жэлэйхидэ орходоо …ороoһото ургамалнуудай …энхинь эдеэ ехэтэ шэнии…лмээн тарилга 45 мянган …раар нэмэһэн, ургасын …элэшэгүй үндэр баян бай…ушарһаа ерэхэ хуряалгын …мэри һураггүй хүндэ, ха…алгатай байха. Гэн гэтэр, …убликымнай урдаа хара… …рян ажалай районууд— …үр, Мухар-Шэбэр, Тар…ай, тунга газарые ехээр …эн Ярууна таряа хуряал… бэлэдхэлые тэсэшэгүй… унжагайруулна. Жэ…, Яруунын аймагта 124 …йнай 43-ниинь, жатка…й миил 14-ниинь заһаба… гаранхай.

…таса хуряалгада бэлэд… иимэ оһол нозогойгоор …аха ушар хадаа нютагай …лдбэрини управленинүүдэй, …иин райкомуудай, нютагай …үүдэй, колхоз, совхозуу… хүтэлбэрилэгшэдэй таряа …алгада бэлэдхэхэ тухай …, правительствын гарга…

…гтоолые саг соонь дүүргэхын түлөө оролдоогүй, хайша хэрэгээр хандаһанһаань болоо гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ алдуугаа ойрын саг соо усадхахын тула зохисотой хэмжээн дары абтаха ёһотой.

Колхоз, совхоз, бригада, звено бүхэн хэр зэргэ тарилгынгаа хойноһоо харууһалнаб, тэрэнэйнгээ хуряалгада ямараар бэлэдхэнэб, үбһэ сабшалгые, силос даралгые хэр зэргэ ябуулнаб гэхэ мэтэ харюусалгата хүдэлмэринүүдэй ябасые хёрхоор шалгажа байха туһалагшад хадаа худөө бэшэгшэд болоно.

Худөө бэшэгшэдэй хиналта шалгалтада кукуруза тарилга, харууһалга энэ хабарһаа хойшо табигданхай. Энээниие Сэлэнгын совхозой худөө бэшэгшэд үүсхээ һэн. Партиин обком тэдэнэй нэмэл бэшэгые дэмжэжэ, республикадахи кукурузын бүхы талмайе худөө бэшэгшэдэй хиналта доро табиха гэжэ шиидхээ юм. Тиигэжэ манай худөө бэшэгшэд хиналта, шалгалта хэхэ талаар дүршэлтэй болоо.

Манай олон тоото худөө бэшэгшэдэй нэн түрүүшын уялга хадаа таряа хуряалгада бэлэдхэлэй дутуу дундануудые шууд элирүүлжэ, түргэнөөр усадхаха ябадал болоно.

Тиихэдээ техникэ, машинануудые тон һайнаар бэлэдхэн, бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэжэ, Ставрополиин хизаарай «Тежембекскэ» совхозойхидой жэшээгээр богони саг соо таряа хадалга, сохилгоёо дүүргэхэ тухай ямар хэмжээнүүд колхоз, совхозуудта абтажа байнаб гэжэ тусгаар анхарха хэрэгтэй. Машинануудта һэльбэн табиха хэрэгсэл, запчасть олдоногүй, заһабарида хүдэлхэ хүн дутана, теэдшье саг эртэшэг байна, үрдинэ бэзэбди гэжэ гэдэргээ таталдаһан хүтэлбэрилэгшэдые хайра гамгүйгөөр шүүмжэлхэ, зохихо захиргаанай газарһаа дары хэмжээ абаха шухала. Тиин зэр зэмсэгэй юрын заһабарилгые шамдажа ябуулхын хажуугаар, үргэн энтэй жаткануудые хоёр-гурбаар угсаржа хүдэлгэхын, таряа хадалгада комбайнуудые олоор хэрэглэхын тулада нэмэлтэ түхеэрэлгэ, һэлгэлтэ хүүлхэ, энэ мэтээр техникые ашагтайгаар хэрэглэхэ, бусадшье түрүү аргануудые хэр зэргэ колхоз, совхозуудтамнай нэбтэрүүлэгдэнэб гэжэ худөө бэшэгшэд һонирхохо зэргэтэй. Ургажа байһан таряан, бэлэдхэлэй пунктнууд, худөөгэй харгы, авто-ажахынуудай бэлэдхэл, ажалай түлөөһэнэй, түсэблэлгын асуудалнууд— хуряалгада бэлэдхэлэй бүхы хэмжээ ябуулгануудай дүүргэлтэ мүн лэ тэдэнэй анхаралда байха ёһотой.

Худөө бэшэгшэдэй урда табигдаһан зорилгые бэелүүлхын тула таряан ажалай бригада, нэлэнхы ехэ поли бүхэндэ нютагай эхин парторганизацинуудай шиидхэбэреэр селькорнуудай пост эмхидхэхэ, тэндэ эрдэм, дүршэл һайнтай, үүсхэл ехэтэй нүхэдые томилхо хэрэгтэй. Гэхэ зуура, кукурузын ургасын хойноһоо шалгалта ябуулха зорилгоор зарим газарта постнууд эмхидхэгдээгүй, теэд гогтоогдоһоншье һаа, уялгадаа ёһо тэдысэ хандаһан ушар үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Энэ алдууе саашадаа дабтажа болохогүй.

Партийна, комсомолой эмхинүүд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалгада бэлэдхэлые эрид хурдадхаха, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудаа бүридхэн элсүүлхэ хэрэгтэ худөө бэшэгшэдые, тэдэнэрэй постнуудые зүб мүрөөр эмхидхэбэл, нилээд туһа хамһабари абаха байна бшуу. Манай худөө бэшэгшэд тохёолдоһон дутагдалнууд тухай газетэдэ толилжо, үргэн ниитын анхаралда табихаһаа гадна, тэдэниие түргөөр усадхахын тула тон эдэбхитэйгээр хабаадаха байха.

Баян дэлгэрээр ургажа байгаа таряагаа бэлэдхэл һайнтайгаар угтаха гээшэ—мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн мүн. Энээниие түргөөр шиидхэхэ хэрэгтэ ажахынуудай арга боломжонуудые, олониитын хүсые, тэрэнэй тоодо худөө бэшэгшэдэй туһаламжые элсүүлэе!

Днепр шадарай металлургнууд Н. С. Хрущевые халуунаар амаршална

…үндэтэ айлшанаа—КПСС-…ЦК-гай Центральна Коми…й Нэгэдэхи секретарь, …Р-эй Министрнүүдэй Со…Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. …евые Украинын метал…уудай город бологшо …ропетровскынхид мүнөө…зани халуунаар, баяр …алантайгаар угтаа.

…рэнэй пристань шадарай …дээрэ 9 час багаар горо…ажалшадай хэдэн зуун тү…гшэд суглараа. Украи…КП-гэй Днепропетровско…омой нэгэдэхи секретарь …П. Толубеев, Днепропет…скын ажалшадай депута…дай областной Соведэй …дкомой түрүүлэгшэ Н. Ф. …льев, партиин обкомой …н горкомой бюрогой гэ…д Н. С. Хрущевые угтахын …да эндэ ерээ.

…гэн ехэ мүрэн дээрэ яла… сагаан судна харагдаба. …хадаа Н. С. Хрущевой, тэ…гэй суг ябалсаһан хүнүү… Кременчугһаа һууржа га…н «Добролюбов» гэжэ па…д гээшэ. Эрье дээрэ суг…гшад нэрьесэ альга та… КПСС-эй ЦК-гай Нэгэ… секретарь, СССР-эй Ми…рнүүдэй Соведэй Түрүү…э Н. С. Хрущев, КПСС-…ЦК-гай Россин Федерации… Бюрогой Түрүүлэг… нэгэдэхи орлогшо …Воронов, Украинын КП-…ЦК-гай нэгэдэхи секретарь …Подгорный, РСФСР-эй …стрнүүдэй Соведэй Түрүү… Д. С. Полянский, УССР-…Министрнүүдэй Соведэй …гшэ В. В. Щербицкий, …Р-эй Верховно Соведэй …идиумэй Түрүүлэгшэ …С. Коротченко гэгшэдэй …одһоо буухадань альга …лтан болоо.

…ходой суута хүнүүд—па…заһабарилгын заводой …рь, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Д. М. Денщикова, Петровскиин нэрэмжэтэ заводой булад хайлуулагша, Социалис Ажалай Герой П. С. Махота, ВАСХНИИЛ-эй академик Б. П. Соколов гэгшэд Никита Сергеевичэй хажууда ерэнэ. Нүхэр Денщикова угалзатуулан оёжо гоёоһон полотенци дээрэ һайханаар бариһан хилээмэ гартаа бариад, Советскэ правительствые толгойлогшодо нигэжэ хандаба:

—Хүндэтэ Никита Сергеевич! Манай городто ерэһэн таниие, бидэнэр халуунаар амаршалнабди. Хүндэтэ Никита Сергеевич, танда хилээмэдабһа барюулхые, манай совет Эхэ ороной аша туһада олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ябахыетнай танда хүсэхыемнай зүбшөөгыт.

Хүндэлһэнэйнь түлөө Н. С. Хрущев баясхалан хүргөөд, угтагшадтай хани ёһоор мэндэшэлэлсээ.

Эндэ ерэгшэд автомашинануудта һуугаад город ороо.

Нүхэр Н. С. Хрущев, нүхэд Г. И. Воронов, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, В. В. Щербицкий болон Д. С. Коротченкотой хамта Днепропетровскын шинын заводто хүрөө. Энэ предприятиин хүтэлбэрилэгшэдтэй, хүдэлмэришэдтэй, инженер, технигүүдтэй Никита Сергеевич хөөрэлдөө.

Хаа хаанагүй нүхэр Н. С. Хрущевые угаа халуунаар угтаа, тэрэнэй заабаринуудые баясхалантайгаар зүбшөөдэг, һанал бодол болон саашанхи түсэбүүд тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг, КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ хараалалгануудые дүүргэхээр шууд шиидэнги байһан тухайгаа партиин Центральна Комитедые, Советскэ правительствые тэрэнээр дамжуулан найдуулна.

(ТАСС).

ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ ЕХЭЭР БЭЛЭДХЭЖЭ АБАХА ГЭЭШЭ ажахын тоосоото бригадануудай хүндэтэ уялга мүн!

Урматай, зоригтойшье

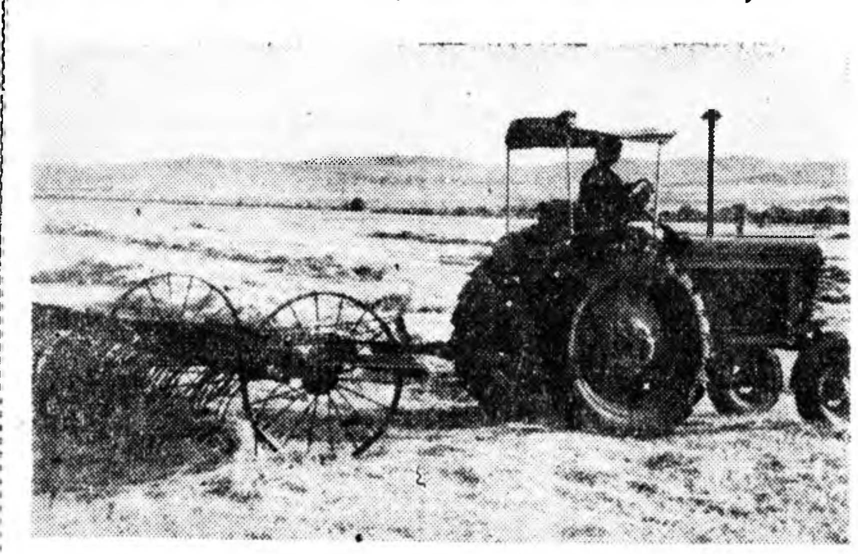

Үбһэ ногооной ехээр бэлэдхэгдэжэ абтабал, малшье тарган байха, мяхан, һүнэйшье элбэгжэхэ байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ мүнөө жэлдэ Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ (Зэдэ) колхозой Ринчин Ширапович Улановай ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригада 157 гектар сабшалангһаа 2000 центнер үбһэ абаха зорилго табяа. Тиигэжэ энэ жэлдэ га бүриһөө адагынь 10 центнер үбһэ абахаар хараална.

...Хүзүүбшын Ара гэжэ газарта хүрэжэ ерэхэдэмнай үбһэ ногооной ургаса яһала һайн байба. Эндэ нүхэр Улановай бригада хүдэлдэг юм. Мүнөө үбһэндэ 20 хүн ажаллана. Техникэ, зэр зэмсэгүүдээ шанартайгаар бэлэдхэжэ үбһэндэ ороо.

— Манай бригадада 4 мянган хонин харууһалагдана. Нёдондо зуун эхэ хонин бүриһөө 70 хурьга абажа түлжүүлээ. Би өөрөө тракторoор үбһэ сабшанаб. Сабшаламнай һайн. Энэ жэлдэ үбһэн ехээр лэ абтаха байха,—гэжэ Ринчин Ширапович трактораа зогсоогоод байха үедөө маанадта хэлэнэ.

Энэ нютагаймнай сабшалангай ехэнхинь намаглиг. Тиигэбэшье үбһэ ногоонь һайнаар сабшагдана. Хажууршад: 57 наһатай Содном Цыденов түрүүтэй, Санжа Балданов, Чимит Уланова, Дулмажап Надмитова, Цыигэ Надмитов гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабарние хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалай жэшээ харуулна. Тиихэдэ тус бригада сабшалангай газарһаа гадна, 113 гектарта зелёнко таринхай.

Үүрэй сайхаһаа эхилээд үдэшын харанхы болотор үбһэ хуряалгын хүдэлмэри замханагүй. Мүнөө бригадынхид 40 га үбһэ сабшаад, тэрэнээ бухаллажа байнад.

— КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсажа байхадаа, ажалаа бүтээсэтэйгөөр эмхидхэхэ, үбһэ хуряалгаяа богони болзорто үнгэргэхэбди,—гэжэ хонишод мэдүүлнэ.

НЭГЭДЭХИ ЗУРАГ: хонишодой бригадир Р. Ш. Уланов «Владимирец» тракторaар үбһэ тармажа ябана. **2-дохи зураг** (зүүн гарһаа): үбһэшэд Санжа Балданов, Чимит Уланова, Дулмажап Надмитова болон бусад байна.

С. Балдуевай фототекст.

Уншагшад мэдээсэнэ:

БЭШҮҮР. Үбһэ хуряалгые богони болзорто үнгэргэхэ зорилго табяад, аймаг доторoo үүсхэл гаргаһан «Рассвет» колхозойхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна. Эндэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ 100 гаран хүн хабаадана. Машина зэмсэгүүдшье олоор табигданхай, ажалынь бүтээсэтэйгөөр эмхидхэгдэнэ. Үбһэ хуряалгын үедэ ажаллажа байдаг механизаторнууд үдэрэйнгөө даалгабарние хододоо үлүүлэн дүүргэнэд.

Жэшээлхэдэ, нүхэр Красиковай хүтэлбэрилдэг бригада хуряалгын эхинһээ хойшо 400-гаад гектар үбһэ сабшаа. Тэрэнь булта тооной тармагдажа, һүрилэгдөөд байна. Энэ жэлдэ тус колхозойхид 1400 гаран гектар сабшалангаа саг болзор соонь хуряажа, ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха хүсэлэнтэй.

Г. Аширов.

СЭЛЭНГЭ. «Ажахын тоосоондо ороод, үбһэ тэжээлээ өөһэдынгөө хүсөөр бэлдэжэ байхада урматайшье байна», —гэжэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод хөөрэлдэнэ.

Хонишон Бадмажап Очировай даадаг бригадынхид эмхитэйгээр ажаллажа, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Үбһэ хуряалгые һаадгүйгөөр ябуулжа байһан энэ бригадада колхозой правлени, партийна комитет шан үгөө. Мүн Һүтэйн отделениин МТФ-гэй малшад бригадир Я. Надмидзеновэй хүтэлбэри доро ажаллажа, 300-гаад центнер һайн шанартай үбһэ бэлдэжэ абанхай.

Ц. Бабушеев.

Хонин бүридэ 1,5 центнер силос

Мүнөө жэлдэ Тарбагатайн хонишод муу бэшээр ажаллаба. Хонишодой олохон бригада олон хурьгадые абажа түлжүүлһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, эндэхи «Маяк» колхозой хонишон, коммунис ажалай ударник Емельян Соколовой хүтэлбэрилдэг бригадынхид хонидоо һайнаар харууһалжа, хурьга олоор абажа түлжүүлээ. Бригадынхид даадаг эхэ хонидойнгоо зуун толгой бүриин 90,3 хурьга абажа, нэгэшье толгой гарзада оруулангүйгөөр түлжүүлээ. Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Н. Яковлевай бригадынхид хонин бүриһөө 3 килограмм 400 грамм нооһо хайшалжа, аймаг доторoo шалгарба.

Тиигэбэшье хонишодой хэжэ байһан ажал хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон байгаа гэжэ тээсгэн аймагай хонишодой зүблөөн дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Илангаяа хонишодой зарим бригаданууудай муугаар ажаллаһан дээрэһээ хонид һубайрһан, түлнүүд олоороо гарзада ороһон байха юм. Тиигэжэ энэ жэлдэ тарбагатайнхид зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр оройдоол 59 хурьга абажа түлжүүлээ бшуу. Тиихэдэ аймагай олохон колхозууд нооһо ехээр абаха аргатай байгаад, тэрэнээ дээшэлүүлжэ шадаагүй.

Тиихэдэ зүблөөн дээрэ хэдэн хонишод үгэ хэлэжэ, ажал хүдэлмэриингөө дутагдалнууд тушаа тогтобо.

— Манай колхоздо хонидые үрэжүүлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри нёдондонойхиһоо муугаар ябуулагдана. Үрэжүүлгын пунктнууд мүнөөшье хүрэтэр түхеэрэгдээгүй байһаар, —гэжэ «Восход» колхозой хонишон нүхэр Антипов хэлэбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон нүхэр Яковлев мүн энэ асуудал тушаа тогтон хэлэхэ зууртаа, олохон ажахынуудые хонидоо зунай бэлшээриин үедэ муугаар адуулжа байна гэбэ.

Хонишодой зүблөөн дээрэ тэжээл бэлэдхэлгые ямараар үнгэргэхэ тушаа асуудал мүн лэ табигдажа, тодорхой хэмжээ ябуулганууд хараалагдаба. Энэ жэлдэ ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд өөһэдынгөө хүсөөр адууһа малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха юм. Хонин бүридэ 1,5 центнер силос дарагдажа абтаха. Ерэхэ жэлдэ тарбагатайнхид зуун эхэ хонин бүриһөө зуун хурьга абаха зорилготой.

П. Карпов.

ҺУЖААГАЙ ДУНДА

— Үнгэрөөшэ жэлдэ гайтайхан хүйтэн, саһатайшье байгаа. Юрэдөө ерэхэ үбэлэй ямар байхань үшөө мэдэгдэнэгүй. Хэрбээ дахин иимэ үбэлэй болоо һаа, хонидтомнай хэсүүтэйхэн лэ байха даа. Тиимэһээ үбэлэй газаагаа орожо ерэһэн хойно гэмшэжэ, гэмэржэ байхагүйн тула, эртээнһээ оролдохо хэрэгтэй,—гэжэ хонишон Шоймполов хөөрэнэ.

Бэлшээридэ ходо ябуулангүй, хонидые хорёодонь харууһалаад байха гэбэл, ехэ үбһэн, һолоомоншье хэрэгтэй ха юм. Эгээн тиимэһээ ахалагша хонишон Шоймполовой һанаата болодогыншье гайхалгүй.

Үбһэ хуряалгын халуун үеын эхилэмсээр, нүхэр Шоймполовой отарынхид хүдэлмэридөө эдэбхитэйгээр жагсаба. Хонишодой ажаллажа байһан газарта үдэр бүри ирагар олон һүринүүд бодоно. Хангал татаһан һайхан үбһэтэй бухалнуудые ехэхэнээр асалжа байгаад, набтархан, шамбай бэетэй Цыдыпхай һүри өөдэнь бушуухан хаяна. Хажуудань һургуулиин наһанай залуу хүбүүн Ц. Санжиев мүн лэ эршэмтэйгээр хүдэлэлсэнэ. Хурдан ульгам морндые унаһан хоёр бухалшадынь гүйлгэлдэн, һүришэдөө бухалаар даража, уялгаа түргэн дүүргэхын хойноһоо оролдоно.

Наран аяар баруун тээ арилшоошье һаа, ульһатай халуун элшээ һулараангүй, хүсэтэйгөөр шарана. Халуун ажал наран хоёрой урилдан байхыень харахада һониншье, бахатайшье. Наранай доошоо тонгойхо бүри ажалай эршэ улам шангадан, хүнүүдэй хүсэ шадал, хүсэл зориг хурсадана.

— Хүбүүн аа,—гээд Цыдып Шоймполов табадахи класста һурадаг өөрынгөө Цырен-Дондогто хандана:

— Табигдаһан бухалнуудаа үдэшэ болотор шэрэжэ дууһахаяа оролдогтыл даа. Үглөөдэр хура бороон орожошье магад. Бухалаа дууһан һүрилөөд байбал, һанаамнай амар байха ха юм.

— Зай, зай,—гэжэ хүбүүн хэлээд, мориёо шабхуурдан, ондого-сондого гүйлгэшэнэ.

— Сабшалангай ургаса һайн,—гээд нүхэр Шоймполов омогтойгоор хөөрэнэ. — Гансал сагаа гээнгүй, али болохо аргаар ажалайнгаа ябасые түргэдхэбэл, амжалтатай ябахамнай мэдээжэ. Бидэнэрые тоног зэмсэгһээ эхилээд, али бүхы юумээр совхознай хангаа. Ондоо һаатаха юумэн үгы. Үбэл, хабарай сагта гүйсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абахын тула ажаллахал ёһотой болонобди,—гэбэ.

Ажахын тоосоондо ороһон хадаа энэ отарынхид тэжээл бэлэдхэлгэдэ хамаг анхаралаа хандуулдагынь гайхалгүй. Янгинама үбэлэй ерэхэдэ үхэр малай, хони хурьгадай хоол болохо үбһэ тэжээл энэ жэлдэ бардам хүрэхөөр бэлэдхэхэнь.

Совхозой суута хонишоной хараа бодол, хүсэл эрмэлзэл бэелүүлэгдэжэ, үбэл-хабарай сагта үбһэ тэжээлээр дутаангүй, хони хурьгадаа тобир тарганаар ондо оруулжа, амжалта дээрээ амжалта туйлахань лабтай.

...Боро хараан болоогүй байхада, хорёод алхам утатай сомоо ногоохон зандаа хатаһан үбһөөр һүрилэгдөөд, Шэбэртын уужам һужаагай дунда хүнэй нюдэ баясуулан байгаа бэлэй.

Ц. Һамажабай.

Республикын колхоз, совхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай

1962 оной июлиин 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд, үйлэдбэриин управленинүүд	Үбһэ тэжээл бэлдэгдэһэниинь	Силос дарагдаһаниинь (тоннoор)
Баргажанай	4,1	1610
Кабанскын	7,7	2522
Ахын	0,1	—
Прибайкалиин	18,2	—
Хойто-Байгалай	—	1170
Түнхэнэй	3,6	130
Бүхыдөө Кабанскын управленидэ	4,6	5432
Бэшүүрэй	4,3	380
Зэдын	1,9	3909
Захааминай	0,6	—
Хяагтын	4,1	2356
Бүхыдөө Хяагтын управленидэ	**2,6**	6645
Баунтын	—	—
Яруунын	0,2	429
Хориин	0,3	2406
Бүхыдөө Хориин управленидэ	0,4	3135
Загарайн	3,7	120
Мухар-Шэбэрэй	9,5	1594
Тарбагатайн	21,8	167
Сэлэнгын	6,2	1362
Бүхыдөө Улаан-Үдын управленидэ	8,4	6244

ВЦСПС-эй ПЛЕНУМ

Промышленность, барилга болон городой ажахые саашадань дэбжээхын түлөө

«Промышленность, барилга болон городой ажахынуудта гүрэнэй түсэбүүдые дүүргэхын, социалис мүрысөө саашадань дэлгэрүүлхын, үйлэдбэриин арга боломжонуудые бүри һайнаар хэрэглэхын, предприятинууд болон барилгануудай ажал хүдэлмэриин үрэ дүнгые шанарайнь талаар дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхэ талаар профсоюзна организацинуудай хүдэлмэри шангадхаха тухай» тогтоол ВЦСПС-эй июлиин 26—27-до болоһон пленум баталан абаа.

Тогтоол соо ингэжэ хэлэгдэнэ. КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, коммунис обществын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхын түлөө совет арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ байна. Ороной экономико болон соёл культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ профессиональна союзууд горьтой туһа нэмэри оруулха ёһотой. Тэдэнэр арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэлгэдэ хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые элсүүлнэ, мүрысөө, коммунис ажалай түлөө хүдэлөөе эмхидхэнэ, социалис үйлэдбэриие хүтэлбэрилгэдэ ажалшадые хабаадуулна, ажалшадые коммунис ёһоной мэдэрэлтэй болгохо, тэдэнэй ажалай болон ажаһуудалай эрхэ байдал һайжаруулха талаар хүдэлмэри хэнэ.

Орон дотор бүхы дээрээ промышленна үйлэдбэриин түсэбэй дүүргэгдэбэшье нилээд олон предприяти болон барилганууд продукци бүхы дээрэнь гаргаха гүрэнэй түсэбые, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ хямдаруулха даалгабаринуудые дүүргэнэгүй. Гүрэнэй түсэб дүүргэлгэдэ хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые элсүүлэн эмхидхэхэ талаар профсоюзна олон организацинууд һулаар хүдэлмэрилнэ, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ талаар горьтой дутуунууд бии гэжэ пленумэй тогтоол соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Коммунис байгуулалтын зорилгонуудые дүүргэхын тулада профессиональна союзуудай бүхы ажал ябуулгые саашадань һайжаруулха хэрэгтэй гэжэ ВЦСПС-эй пленум тоолоно. Предприятинуудай, барилгануудай хүдэлмэри саашадань һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ промышленностиин, барилгын, городой ажахын хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые элсүүлэн эмхидхэхэ гэээшэ профсоюзуудай шухалын шухала зорилго болоно. Профсоюзна организацинууд хадаа социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрэнэй дээдэ шатань болохо коммунис ажалай түлөө хүдэлөөе хүгжөөхэ ёһотой.

Продукци гаргаха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, өөрын үнэ хямдаруулха талаар түсэбтэ даалгабаринуудай, социалис уялганууда дүүргэгдэдэггүй байһанай шалтагааниие профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүд ажахын органуудтай хамта һайса элирүүлхэ зэргэтэй.

Продукциин болон барилгын хүдэлмэриин шанар һайжаруулха асуудалнуудта профсоюзна организацинууд ехэ анхарал хандуулха уялгатай.

Предприятинуудай, барилгануудай хүдэлмэри һайжаруулха талаар ажалшадай материальна урмашал дээшэлүүлхэ гэээшэ шухала удхашанартай гэжэ тоолохо зуураа, хүдэлмэришэдэй, инженер, технигүүдэй болон алба хаагшадай ажалай нормын болон түлөөһэнэй хэрэгые хододоо нарижуулха шухала байһанда профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдэй анхаралые пленум хандуулаа.

Профессиональна союзуудай эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха шухала гэжэ ВЦСПС-эй пленумэй шиидхэбэри соо тусгаар онсолон тэмдэглэгдэнэ. Профсоюзуудай соведүүд, центральна, республиканска, областной комитедүүд хадаа предприяти болон барилгануудай ажал ябуулга һайжаруулгада хамаатай асуудалнуудые шиидхэхэ талаар эхин организацинуудай үүсхэл эдэбхиие дээшэлүүлхэ, тэдэндэ туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Советскэ профсоюзууд Коммунистическэ партиин, нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй ленинскэ Центральна Комитедэйнь хүтэлбэреэр социалис мүрысөө, коммунис ажалай түлөө хүдэлөөе хүгжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха, промышленностиие, барилгые болон городой ажахые саашадань дэбжээхын түлөө бүри үргэнөөр тэмсэхэ, коммунизм байгуулха агууехэ программа бэелүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэриеэ арьбадхаха гэжэ ехээр найдажа байһанаа ВЦСПС-эй пленум элирхэйлэн мэдүүлнэ.

(ТАСС).

Профсоюзуудай хүдэлмэридэ олониитые бүри үргэнөөр хабаадуулха

«Профсоюзуудай хүдэлмэридэ олониитые бүри үргэнөөр хабаадуулдаг болохо тухай» ВЦСПС-эй X пленум тогтоол баталан абаа.

Энэ тогтоол соонь ингэжэ тэмдэглэгдэнэ. КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажал ябуулгадаа олониитын хүсэ хабаадуулдаг болохо талаар профсоюзна организацинууд зарим зэргын хүдэлмэри хээ. Мүнөө үедэ 23 миллион үлүүтэй эдэбхитэд ниитынгээ уялга болгон профсоюзуудта олон янзын хүдэлмэри хэнэ. Профсоюзуудай районуудай болон городой комитедүүдэй 94 процентнь түлөөһэтэ аппарадгүйгөөр хүдэлмэреэ хэдэг болоо. Олониитын уялга болгон эдэбхитэдые хабаадуулжа, машина бүтээлгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай Волгоградска обком, бүд нэхэлгын болон хүнгэн промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай Тамбовско обком, электростанцинуудай болон электропромышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай Львовско обком, профсоюзуудай бусад комитедүүд амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ.

Олониитын хүсые хэрэглэлгэ, профсоюзуудай ажал ябуулгада эдэбхитэдые олоор хабаадуулга олониитэтэй профсоюзна органуудай холбоо барисаа бэхижүүлгэдэ, тэдэнэй бүхы хүдэлмэри һайжаруулгада туһална.

Гэхэтэй хамта, профсоюзуудай зарим соведүүд болон комитедүүд олониитын хүсэ хэрэглэн ажаллалгын удха шанарые үшөө тооногүй, эдэбхитэдэй дунда хүдэлмэри һулаар ябуулна, профсоюзна органуудай ажал ябуулгада тэдэниие хабаадуулнагүй гэжэ ВЦСПС-эй пленумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Профсоюзуудай үмэнэ табигдажа байһан зорилгонууд хадаа энэ талаар ажал ябуулгаяа нилээд һайжаруулха эрилтэ табина.

Профсоюзай ажал хүдэлмэри олониитын хүсөөр эрхилэлгые али болохоор хүгжөөхэ, түлөөһэтэ аппарадые шууд үсөөрүүлхэ, олониитые хабаадуулһан профсоюзна органуудай хүдэлмэри эмхидхэхэ шухала. Олониитын хүсэ хэрэглэн профсоюзна хүдэлмэри эмхидхэлгын үнэтэ дүршэлые хододоо согсолжо байха, энэ дүршэлые али бүхы аргаар дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Предприятинууд болон барилгануудай коллективүүдтэ эмхидхэлэй хүдэлмэри сэхэ ябуулгада бүхы хүсэ шадалаа зорюулхыень профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдтэ ВЦСПС-эй X пленумэй тогтоол соо дурадхагдаһан байна. Олониитын хүсөөр байгуулагдаһан бүхы органуудай хүдэлмэри эмхидхэн табиха, бүхы олон янзын хүдэлмэридэнь профсоюзуудай түшэг тулгуури болохо хэрэгтэнь тэдэндэ туһалха гэээшэ профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдэй зорилго болоно.

Профсоюзна органуудай хүдэлмэрилэгшэд хадаа профсоюзуудай ажал ябуулгын бүхы һалбаринуудта олониитын хүсэ хэрэглэхые ороолдохо, олониитэтэй холбоо барисаагаа саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, үйлэдбэриие, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай ажалай, ажаһуудалай эрхэ байдал һайжаруулха асуудалнуудые табилгада үүсхэл эдэбхи эгээн лэ ехээр гаргаха ёһотой.

(ТАСС).

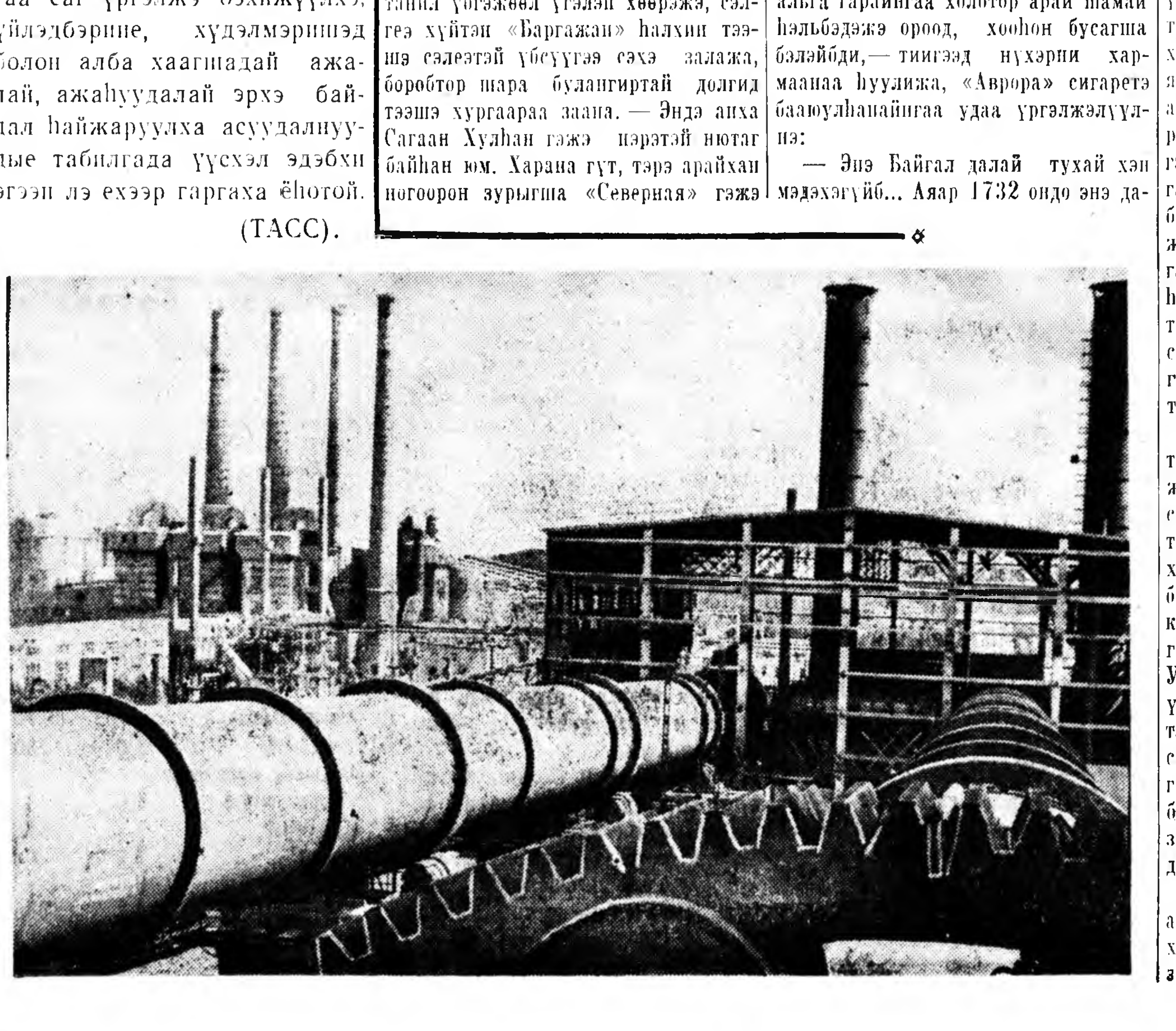

ВОЛГОГРАДСКА ОБЛАСТЬ. Себряковско коммунис ажалай цементын заводто хоёрдохи ээлжээниинь габшагай түргэнөөр хабсаргагдажа байнхай. Барилгашад технологическа шэнэ линиие энэ оной сентябрьда ашаглалгада үгэхэ гэһэн уялга абаа. Зураг дээрэ: Эрьелдэдэг пеэшэнгүүд хабсаргагдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

СЭЛЭНГЭДЭ

ДАЛАЙН СЭРЭГШЭДТЭ АЙЛШААР...

Жэл бүри манай республикынхид өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые Алас Дурна зүгэй Далайн Сэрэгшэдтэ эльгээдэг гү, али морягуудые орон нютагтаа угтадаг заншалтай.

Энэшье жэлдэ манай делегаци Алас Дурна зүгэй далайн сэрэгэй морягуудые һайндэрөөрнь амаршалхаар аян замдаа мордонхой. Тэдэнэй дунда Галуута Нуурай 7/8 шахтын нэгэдэхи участогай шахтер Василий Можаров ябалсана. Тэрэ хадаа СССР-эй Далайн Сэрэгэй флодой үдэртэй дашарамдуулан морягуудые амаршалха ба шахтёрнуудай эльгээһэн бэлэгые хани нүхэдтөө барюулха юм.

ХОЛБООЛЖОНДО НЭЭМЭЛ АРГААР НҮҮРҺЭ МАЛТАХАНЬ

Галуута Нуурай шанха урда зүгтэ Холбоолжон гэжэ нютаг оршодог. Хэдэн жэлэй саана геологууд энэ нютагай «хара алтаар» хэды шэнээн баян байһаниинь элирүүлһэн юм. Мүнөө эндэ шулуун нүүрһэ нээмэл аргаар малтан абаха уурхай бэлэдхэгдэжэ байна.

Нээмэл аргаар нүүрһэ малтаха Холбоолжоной уурхай тээшэ зайн гал татагдана. Зайн галай хүсөөр хүдэлдэг «ЭКГ-4» маркын абарга томо экскаваторнууд тэндэ ажаллаха юм. Энэ үедэ «Воронежец» маркын дизельнэ экскаваторай машинист Виктор Маслов, тэрэнэй туһалагша Юрий Белоусов гэгшэд түрүүшынгээ хэдэн арбаад кубометр газарай хүрьһэ малтажа гаргаа.

Манай корр.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүдтэ „Эхэ-Герой“ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо

Буряадай АССР-эй доро дурсагдаһан эхэнүүдтэ арбан үхибүү түрэжэ, хүмүүжүүлһэнэйнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1962 оной июлиин 30-най Указаар «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдожо, «Эхэ-Герой» гэһэн орден, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота барюулагдаха болобо:

1. **Бакунина** Елена Константиновнада— Хяагта городой гэрэй эзэн эхэнэр.
2. **Новолодская** Вера Федоровнада—Кабанскын аймагай «Байкал» гэжэ колхозой гэшүүн.
3. **Пронина** Мария Евстафьевнада—Хоринн аймагай Верхние Тальцы тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
4. **Симакова** Мария Ильиничнада—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой гэшүүн.
5. **Суняшкина** Мария Семеновнада—Загарайн аймагай Заиграево тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
6. **Трегубова** Пелагея Ивановнада—Улаан-Үдэ городой Советскэ районой хубсаһа угаадаг газарай эмэгтэй хүдэлмэришэн.

(ТАСС).

Коммунизм тухай хөөрэлдөөн

БАЯН ДЭЛГЭ БАЙДАЛТАЙ ОБЩЕСТВ

(Холын нэгэ бригадада болоһон хөөрөөн)

Колхозой фермэ, отарануудаар ябаһаар байтарнай орой болошобо. «Байза, хаана хонохо болоо бибди даа» гэжэ бодожо ябатарнай, хажуудахи нүхэрни бодолыем тааһан мэтэ: «энээхэн добын саада тээ томодхогдоһон ажахын тоосоондо ороһон хониной бригада бии. Тэндэ хүрэжэ хоноёбди» гээдхибэ.

Манай хонохоёо бууһан гэрэй эзэн, бригадын түрүү хонишон Дамба Гомбоевич гээшэ талаан болохо-доо ехэ хүхюу, зугаатай хүн байшоо. Тэрэнэй һамганай үдэшын эдеэ бэлдэтэр, гэрэйнгээ эзэнһээ бригадын ажал хүдэлмэри, байра байдал тухай хуу мэдээд орхибобди. Тииһээр байтарнай, нэгэ басаган орожо ерээд, маанартай мэндэшэлэлсээд:

—Хонишод улаан булангдаа сугларaaд, таанадые урижа байна,—гээд харюу хүлеэн байба.

Нүхэрни үни удаан саг соо партийна хүдэлмэридэ ябаһан, мүнөө энэ аймагта КПСС-эй обкомой зонын инструктор болоод байһан хүн, тиимэ уряа дуулахадаа, ехэл баярлаһан хэбэртэй болоожо, нам тээшэ хаража миһэд гээд, басаганда хандан:

—Ехэл һайн гээшэ, бидэнэр өөһэдөөшье таанадтай хөөрэлдэхэ дуратай һэмди. Ошожо байгты, бидэнэр энэ гэһээр ерэхэбди,—гэбэ.

УЛААН БУЛАН СОО

Хонишод нүхэрһөөмни элдэб янзын асуудалнуудые һурана. Илангаяа уласхоорондын байдалаар, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдээр олон асуудалнууд табигдана. Тииһээр байтар, столой нүгөө үзүүртэ һууһан нэгэ наһатайшаг хүн:

—Коммунизмын үедэ элбэг, дэлбэг, дэлгэр баян байдал бии болохо юм гэлсэнэ. Тэрэмнай хайшаа байха юм, тобшохоноор хөөрэжэ үгыт, —гэбэ.

—Тон зүб даа,—гээд, нүхэрни хөөрөөгөө эхилбэ. Коммунизм гээшэ үнэхөөрөө элбэг дэлбэг, дэлгэр баян общество юм. Научна коммунизмын үндэһэ һуури табяашад, бүхы дэлхэйн ажалшадай агуу ехэ багшанар Маркс, Энгельс, Ленин энээн тухай тодорхойгоор хэлэһэн байха.

Коммунис обществын дээдэ шатада «хүнүүдэй али бүхы талаараа хүгжэхэтэй хамта, үйлэдбэрилгын хүсэнүүд ургаха, ниитын баялигай бүхы эшэ үндэһэнүүд элбэг дэлбэгээр бурьялан соробхилхо... Имагтал энэ үедэ «хүн бүхэнһөө шадабариин зэргээр, хүн бүхэндэ хэрэглэмжын зэргээр» гэһэн гол ёһо бэелүүлэгдэхэ аргатай болохо гэжэ Карл Маркс зааһан юм.

Шэнэ общество хадаа «өөрынгөө бүхы гэшүүдэй хэрэглэмжые хангажа шадахаар хубаарилга эмхидхэхын тулада продуктнуудые хүсэд хүрэхөөр абадаг болохо ёһотой» гэжэ «Фридрих Энгельс» «Коммунизмын гол ёһонууд» гэһэн ном соогоо бэшээ һэн. Өөһэдынгөө бүхы гэшүүдэй баян дэлгэр байдалтай байхын тулада, али бүхы талаараа сүлөөтэйгөөр тэдэнэй хүгжэхын тулада социалис общество капиталис обществые һэлгэхэ ёһотой гэжэ Владимир Ильич Ленин онсолон тэмдэглэһэн юм.

Манай агууехэ багшанарай коммунизм тухай зааһан энэ гол ёһо гуримууд партиимнай шэнэ Программа дотор тодорхойлогдонхой. Капитализмын ямаршье орондо орходоо эгээл эрхим һайн ажаһуудал Советскэ Союзда бии болгогдохо гэһэн зорилго КПСС табина.

Ойрын 20 жэлэй туршада манай орон дотор гол түлэб коммунис общество байгуулагдаха гэжэ партиимнай шэнэ Программа соо харaaлагданхай. Мүнөө үеын совет хүнүүд коммунизмын үедэ ажаһууха гэжэ партимнай баяр баясхалантайгаар соносхоо.

—Үшөөл холошог байна даа, хартай. Үгы юундэ аяар 20 жэл хүлеэхэ юм, тэрэнһээ урид, жэшээлхэдэ, 10 жэл болоод коммунизмда орошожо болохогүй гээшэ гү,—гээд нэгэ хүгшэн асууна.

—Болохогүйл даа. Юуб гэхэдэ, «хүн бүхэнһөө шадабариин зэргээр, хүн бүхэндэ хэрэглэмжын зэргээр» гэһэн коммунизмын гол ёһоной удхань ганса хубаарилгада хабаатай бэшэ бшуу. Коммунизмын хубаарилгын ёһо гуримда бүри үни хада ороодшье туршаһан ушар бии хамнай. Эндэ һууһан үбгэд, хүгшэд һананашье бэзэт, колхозуудай байгуулагдахаһаа бүри урид зарим газарта коммуна бии болгогдоо бэлэй. Тэдэнэй гэшүүд абаһан продукцияа коммунизмын ёһоор хубаадаг байгаа. Теэд тэрэнь юушье болоогүй. Юундэ? Тэдэнэр продукцияа хубаажа шадаагүй бэшэ, харин хубааха юумэниинь үгы байшоо хаям.

Эгээл тиимэһээ коммунизмын гол ёһонуудта орохын тула нэн түрүүн коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэй гэжэ партиимнай шэнэ Программа соо хэлэгдэнхэй. Манай ороной коммунизмда орохын тула промышленна продукци гаргалгын хэмжээе иимэр дээшэлүүлхэ гэжэ Программа соо заагдана:

Ойрын 10 жэл соо продукцияа хоёр хахад дахин ехэ болгожо, США-гай промышленна үйлэдбэриин хэмжээе ахижа гараха.

20 жэл соо продукцияа 6-һаа бага бэшээр нэмээжэ, США-гай промышленна үйлэдбэриин мүнөө үедэ байһан ниитэ хэмжээе ахяад, хойноо орхихо.

Энээниие туйлахын тула промышленностьда ажалай бүтээсые ойрын 10 жэл соо хоёрһоо ... дээшэлүүлхэ, харин 20 ... 4—4,5 дахин дээшэлүүлхэ.

Эдеэ хоолой зүйлөөр бүх... зоной, арадай ажахын хэрэ... гүйсэд дүүрэнээр хангаха з... хүдөө ажахын продукци 10 ... 2,5 дахин, 20 жэлэй туршада ... хин ехэ болгохо зорилго та...

Орон доторнай коммуниз... териално-техническэ үндэһ... байгуулагдаад, промышлен... хүдөө ажахын нимэ ехэ ... гаргаха болоходонь, комм... гол ёһо гуримда орожо ш... байна. Энээниие туйлахын ... жэлһээ бага бэшэ саг хэрэг... мэһээл, хүгшэн, бидэнэр ... һэн саг, болзорһоо урид ... низмда орожо шадахагүй ... бди.

—Коммунизмын үедэ хү... хэрэглэмжынгээ зэргээр юу... гэнэбди. Теэд, хүн гээшым... рэглэмжэ хэр ехэ юм, —гэ... һураба.

Зүйтэйхэн лэ асуудал... даба ха,—гээд нүхэрни б... хюутэй болоожо, хөөрөөгөө ... лүүлнэ. Нээрээшье, комм... үедэ хүн бүхэн хэрэглэмжы... гээр абаха гэһэн ёһо гурим... ойлгохо гээшэ тон шухал... гэхэдэ, энээниие хүнүүд ... доогоор ойлгодог. «Хүнэй н... зээшье сададаггүй юм» гэж... шанай үгэ бии гээшэ. Тэрэ ... най хүнэй хүниие мүлжэдэ... обществын байха үедэ гара... нууд ха юм. Капиталис об... коммунис обществын гэшүү... өөһэдынгөө хэрэглэмжые онд... гоор ойлгохо байха.

Жэшээ болгон мүнөөнэй ... лис общество абаад үзэел д... дэхи баяд, ноёд садаха, гэд... шые мэдэдэггүй. Хэрбээ тэд... нөөдэр нэгэ завод, фабрика, ... тай байбал, үглөөдэр яа... болгохоб, хэрбээ мүнөөдэр ... тухэригэй зөөритэй һаа, ... миллиард түхэригэй зөөрит... хын түлөө шунахайрдаг гээш... доход, зөөриеэ ехэ болгохы... тэдэнэр ажалшан арадые ха... гүйгөөр мүлжэдэг, шуһа мях... родог, шадаа һаа, дай дажа... хэхөөр аашалдаг.

Хомхой, хободог ябадал ... хүнүүд манайшье социалис ... водо үзэгдэдэг. Энэ хадаа ка... обществын үлэгдэл гээшэ. Ти... нүүд өөрынгөөл үмсын зөөр... хэхэ, хэрэглэмжэһээ үлүү зө... лүүлхэ гэжэ оролдодог.

Коммунис обществын х... хэрэглэмжэ энээнһээ тон онд... ха юм. Коммунизмын үедэ хү... нэй гол түлэб, түрүүшын... нүүд гүйсэд хангагдаха. Хү... рүүшын эрилтэнүүдтэ юун ... гэхэдэ: эдеэ хоол, хубсаһа ... гэр байра, соёл болбосорол... ха, сэнгэхэ, элүүр энхэ бай... мэтэ болоно.

Хүн бүхэн зол жаргалтай ... ёһотой. Социалис обществоһ... нэгэшье общество хүн б... нимэ байдалтай болгохо гэжэ ... доггүй байгаа. «Дэлхэй дээ... зон аргагүй түргэнөөр үдэжэ... Тиимэһээ тэдэниие садатарн... хоолоор хангахын аргагүй ю... буржуазиин эрдэмтэд заадаг. ... шье, хоёр анги болоожо һал... гэниинь нэгэеэ мүлжэжэ бай... щество хүн бүхэндэ адли та... нинглэн байдал хангажа шад... тиихэ аргашьегүй гээшэ. На... нациин мэдээнэй ёһоор, мүнө... талис гүрэнүүдтэ 1,5 милли... үлэн хооһон, садатараа эде... байна. Капиталис гүрэнүүдэ... баян гүрэнэй нэгэн США-да, ... президент Кеннедиин ... ёһоор, 32 миллион хүн эс... хаар дутамаг байдалда» ... ехэнхи фермернүүд аргагүй ... байдалда оронхой юм.

Капиталис гүрэнүүдэй мо... нууд хүдөө ажахын продук... фермернүүдһээ үнэгүйгөөр ... жа абаад, үнэ сэнгынь хэд... нэмээд хуралдадаг. США-да 1... һоо 1960 он болотор эдеэ ... продукциин үнэ сэн дунда ... 25 процентээр дээшэлээ. Та... до: һүн—32 процент, малай ... —39,5 процент, шэниисын ... 15,6 процент, хартаабха—4... цент, саахар—19,5 процен... мэтэ. Францида 1949 онһоо ... болотор малай мяханай сэн... цент, хониной мяханай—16 ... цент, тоһоной—60 процент, ... 42 процентээр дээшэлээ.

Ц. СУБА...

(Үргэлжэлэлынь хо... гараха)

Совхозой амаралтын г...

МУХАР-ШЭБЭР. Шэ... нютагта «Аршаанта» гэ... даршаһан үзэсхэлэн го... зарта энэ зунһаа «Эрдэ... хозой амаралтын гэр ху... эхилбэ. Тэндэ 35 хүнэй ... доро амарха зохид байра... лово, ванна түхеэрэгдэ...

Д. Лоп...

ОЧЕРК

НОМИН БАЙГАЛАЙ ЭРЬЕДЭ

Байгалай урда эрьедэ Оймур тосхон шадар Кабанскын загаһанай заводой барилга холоһоо аржын харагдадаг. Тэндэ онохоодо, нуража эхилһэн эгээ үндэр ганга эрье зубшуулан, угаа гүнзэгыгөөр малтаһан ута хашааб соо улаахан будагтай экскаватор уухирган хүдэлжэ байба.

— Энэ юу хэнэ гээшэб?

— Эрье бэхижэжэ байна ха юм даа... Байзалши. Энэ үһанай нюруу харагты: далайл хадаа далай бээз. Эндэ тэбхэр зуун жэлэй саада тээ газар сүмэржэ, гай тодхор болоһон юм. Аргагүй олон айлнууд үһанда абтажа, Баргажан, Хори нютаг руу нүүһэн юм,— гээд, минии үнинэй танил үбгэжөөл үгэлэн хөөрэжэ, сэлгеэ хүйтэн «Баргажан» һалхин тээшэ сэлеэтэй үбсүүгээ сэхэ залажа, бороботор шара булангиртай долгид тээшэ хургаараа заана. — Эндэ анха Сагаан Хулһан гэжэ нэрэтэй нютаг байһан юм. Харана гүт, тэрэ арайхан ногоорон зурыгша «Северная» гэжэ хушуу. Тэндэһээ эхилээд, зүүлжээ «Облом» хүрэтэр 30 модо лаб болохо. Эндэш аргагүй элдин һайхан дайда байһан юм. Теэд лэ далайн оёор болоод, үшөө «Провал» гэжэ нэрэ зүүгээд байна ха юм.

— Энэ «Провал» соо омоли загаһан бии юм гү?

—Үгы ааб даа. Алгана, сурхайһаа ондоо амитан байхагүй. Омоли барихадаа, эндэһээ досоошоо хорёод модо ябаад, гүльмээ табидаг.

— Яаһан холо оподог юм?

— Үгы... мүнөөтнай онгосо бүхэн мотоортой, олиггүй хүнгэн болоо гээшэл. Урдань ехэл туляанай юм һэн даа. Ара нюрганайнгаа мушхартар, альга гарайнгаа холотор арай шамай һэльбэдэжэ ороод, хооһон бусагша бэлэйбди,— тиигээд нүхэрни хармаанаа һуулижа, «Аврора» сигаретэ баалюулһанайнгаа удаа үргэлжэлүүлнэ:

— Энэ Байгал далай тухай хэн мэдэхэгүйб... Аяар 1732 ондо энэ далайн гайхалтай амитан — хаб загаһан тухай түрүүшын ном хэблэгдээ юм гэлсэгшэ... Мүнөө бүри гайхалай ехэ шэнжэлэл хэгдэнэ. Гэбэшье, эндэ эртэ урда сагһаа хойшо ажаһууһан буряадуудай түүхэ тухай республикымнай эрдэмтэд юундэ бэшэнэгүйб. Ямар байһанаа ямар болоо гээшэбибди... Урдань нюдарган баяшуул,ород ламанар, промышленнигууд ямар хара бүүма шунахайгаар далайн баялигые дээрмэдэн үбэршэлдэг һэм бэ. Зунай сагта хэльмэ загаһа, намартаа түрьһэеэ табижа эхилхэдэнь омоли загаһа дуран соогоо хюдажа, наймаалдаг, баяжадаг байһан юм. Загаһанишье бутархай жэжэ болохо мүртөө үсөөржэ эхилһэн юм. Харин мүнөө ташха ондоо болоо гээшэ. Загаһа үсхэбэрилгэ, агналгашье түсэбэй ёһоор ябуулагдана. Тэдэниие үдэхэ үедэнь агнаха хорюултай. Энэ ехэ хүдэлмэриин аша үрэ элиржэ эхилэнхэй,— гээд, айхабтар омогорхоһон маягтайгаар дуугаржа, далай руу оруулжа бариһан хүүргэ шэнги барилга—дамжуурай дэргэдэ зузаан хара хабиргаяа залан зогсоһон онгосонууд сооһоо гар һагшуур шэнги аад, дүрбэн тээгээ барюултай модон амһартанууд соо зөөгдэжэ байгаа обоо собоо мүнгэн сагаан тэжэгэр тарган омолинууд тээшэ заана.

— Харана гүт, ямар томонууд, тарганууд бэ? Али заводтонь үдэһэн жараахайнууд байгааб? Большереченскын ха гү? Энэмнай урданайхидал таба-арбан хоног соо тахил тайлга хэжэ, алаһан омоли бэшэ, харин хабатай дорюун коммунис ажалаараа, капрон бүхэ гүльмөөрөө, катер түргэн онгосоороо олоһон баян олзомнай. Урдань үтэли тулюур байһан хадаал үгы ехэ эзэндэ үргэл түргэл хэжэ зутарагша һэмди. Хооһондо шүтэжэ, сэдьхэлээ тэжээдэг, хорон архи залгижа хотоёо зобоодог саг байгаа бшуу... Мүнөө һанахада, энэмнай музей соо ороод ябаһан шэнгеэр һанагдаха юмэл даа,— гээд домоглоно.

Агнуурһаа гаража ерэмсээрээ, архиин гашуунии амталжа һуугаа хоёр залуу хүйхэрнүүдтэй гэнтэ уулзашабабди.

— Энэ, «муу шубууд», баһа архяа шудхаа гүт? Жаргалаа багтаажа ядаашад даһаа!—гээд,, нүхэрни нюдэ нюургүй бадарган шангаар тэдэниие зэмэлбэ.

— Хайрлыт, Илья Ильич. Болёобди,—гээд, үнөөхи хоёр үнэн зүрхэнһөө хүлисэл гуйнад... Алад саашаа үнгэрнэбди.

— Аниргүй ябаа һаашни, аашалха заримууд бии байха. Үгы, юрэдөө, ходол «далай үбдэгсөө байха гэжэ яаха юм! — гээд Илья Ильич тэдээн тээшэ дахинаа мушхалзан эрьежэ, һүртэй шэрүүнээр хараад абана. — Теэд, нүхэр, сэхыень хэлэхэдэ, эндэмнай соёлой хүдэлмэри огто ябуулагдадаггүй, элидхэл, хөөрэлдөөншье болодоггүй... Нигэхэдээ зэмэтэйшүүлые үмөөрхэеэ һананагүйб. Зүгөөр тиибэ яабашье хүбүүд, басагадаа муута болгохо дурагүйб. Тэдэмнай олонхидоо эдэбхитэй һайнаар хүдэлдэг... Байза, танаа түрүүшүүлтэеэ танилсуулһууб,— гээд, эрьедэ гараһан хара торюун онгосонууд тээшэ Хушеев үбгэжөөл намаяа дахуулан, далайн долгиндо «тээрмэдүүлһэн» сагаан боро эльһэн доогуур махаба... «Баргажан» улам шангадана. Эгээ үндэр долгид эльһэн эрьеын хүбөө тулажа ерэмсээрээ, эбхэрэн унажа, бутаран һэмжэтээд, гэдэргээ һулаханаар һолжорон сухарина. Тиин, уданшьегүй бүдүүн шара сэргэдэ «һойготой» ута хара онгосодо дүтэлэн ерэбэбди. Ёдойтор тодхоһон богонихон мачтадань хоёр дабхар бишыхан тугханууд далбана. Дээрэхинь шара горгоор оёһон табан хушуутай юрын тугхан. Доорохи туг дээрэнь: «Социалис мүрысөөндэ илагшада» гэһэн аржагар тодо тэмдэг бэшэг уншагдана. Онгосо дээрэнь мотоор, гүльмэ, хубсаһа хунар... Тэндэһээ холо бэшэ, тэгшэ сагаахан талмай дээрэ түүдэгэй гал улаабхина.

—Эндэ Кабанскын загаһанай заводой эгээл эрхимүүд — нүхэр С. С. Соголовой онгосынхид байна. Улаан вымпелыень харана гүт? Гуша гар...

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Хахад жэлэй зарим дүнгүүд

...хэтэ долоон жэлэй түсэ...болзорhоонь урид дүүргэ...түлөө үргэн дэлисэтэ со...ис мүрысөөн улам үргэ... байна. Энэ тэмсэлдэ ...итэйгээр хабаадажа оро... буряадай совнархозой ...мышленностиин хүдэлмэ...й байгша оной түрүүшын ...жэл соо муу бэшээр хү...илжэ гараба. Совнар...мнай предприятинууд ...а продукци үйлэдбэрил...хад жэлэй түсэб 103,3 ...нт дүүргэжэ даалгабари...адуур 3,8 миллион түхэ... эд бараа гаргаhан бай...

...эжэ түрүүшын хахад ...соо промышленна үйлэд...мнай хэмжээн нёдондо ...й энэ үеынхиhөө 14 про...эр дээшэлээ. Энэ үе соо ...рхозоймнай управлени ...эй предприятинуудгэ ...н уялгаяа дүүргэхын тү...социалис мүрысөөнэй туг ...э үргэгдэhэн байна. 1962 оной түрүүшын хоёр кварталда управлени бүхэнэй хэhэн хүдэлмэриин дүнгые гаргаад байхада, совнархозоймнай ниитэ уялга муу бэшээр дүүргэгдэжэ байна гээд тобшолол хэхээр.

Баталан абтаhан уялга соомнай олон электродвигатель, модо хюрөөдэхэ 25 станок, 100 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл, 5 мянган тонно цемент, 10 миллион киловатт-час электроэнерги, 20 мянган метр ноохон бүд болон бусад олон эд бараан жэлэй түсэбhөө гадуур үйлэдбэрилхэ гэжэ хэлэгдэнхэй юм. Бодото дээрээ уялга соо хараалагдаhан эдэ тоо баримтанууд холо үлүүлэн дүүргэгдөө. Жэшээнь, хахад жэлэйнгээ даалгабариhаа гадуур модо хюрөөдэхэ 77 станок, 169 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл, 7,7 мянган тонно цемент, 0,9 миллион хэhэг, шифер, хэдэн миллион киловатт-час электроэнерги, 14 мянган кубометр хюрөөдэмэл модо, 23,5 мянган метр ноохон бүд, бусад эд бараа, эдеэ хоолой зүйл үйлэдбэрилөөбди.

Энээн дээрэhээ харахада, абаhан уялгаяа гол түлэб хахад жэл соо дүүргэhэн байнабди. Үнгэрhэн үе соо совнархозоймнай предприятинууд үйлэдбэридөө шэнэ технологи хэрэглэн, 11 ондоо продукци бүтээдэг болоо. Шэнэ продукциин тоодо 100 киловатт хүсэтэй «А-101—8» маркын электродвигатель, шэл ороймдог машина, ууралай даралта шалгаха прибор, ноохон бүдүүд, бусад зүйл оролсоно.

Үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар партиин XXII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, совнархозоймнай управленинүүдэй предприятинуудта бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ. Тиигэжэ үйлэдбэри дээрэ оньhожоруулагдаhан автомашина, 8 поточно лини ашаглалгада үгтэнхэй. Хяагтын ээрэлгын трикотажна фабрикада трикотажна хубсаhа конвейернэ аргаар оёхо түрүү арга хэрэглэгдэжэ, ажалай бүтээсые аяар 10 процентээр дээшэлүүлhэн байна. Тэрэшэлэн Улаан-Үдын шэлэй заводой үйлэдбэридэ hүүлэй хэдэн жэлэй туршада техническэ дэбжэлтын талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Тус предприятиин хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэридэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Тэдэнэр олон үнэтэ дурадхал үйлэдбэридөө нэбтэрүүлжэ, жэл соо 21 мянган түхэриг мүнгэ арьбалха аргатай болоо.

Уралан нарижуулгын талаар Галуута Нуурай рудоуправлениин шахтануудта ехэ хүдэлмэри хэгдэнхэй. Шахтанууд coohoo уhа бүлэн гаргаха, агаарыень сэбэрлэхэ талаар хэдэн шэнэ тухеэрэлгэнүүд тодхогдонхой.

Совнархоз дотор хахад жэлэй турша соо 89 хэмжээ ябуулгануудай бэелүүлэгдээд байхада, ажал ехэтэй хүшэр хүндэ хүдэлмэринүүдhээ 208 хүн сүлөөлэгдэhэн байна.

Гэхэтэй хамта, совнархоз дотор хараалагдаhан хэмжээ ябуулгануудай бүхыдөө дүүргэгдээгүй байhание тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Машина бүтээлгын управленидэ энэ түсэб 94 процент, горнорудна промышленностиин управленидэ—80, модо бэлэдхэлэй промышленностиин управлени—60,1 мүн барилгын управленидэ 48 процент дүүргэгдэнхэй. Иигэжэ олон управленинүүдтэ техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар хараалагдаhан түсэб дүүргэгдээгүй үлөө. Эдэ түсэбүүдэй дүүргэгдээгүй үлэhэндэ совнархозой, мүн hалбариин управленинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, ѓадна материально-техническэ управлениин хүтэлбэрилэгшэд гэмтэй. Тэдэнэр жэлэй эхиндэ баталан абаhан түсэбүүдые саг болзор соонь дүүргэхын тула шухала хэмжээ абаагүй байна.

Үнгэрhэн хахад жэл соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл гол зорилгонуудаймнай нэгэн байгаа гээшэ. Энэ талаар үйлэдбэридөө байhан бүхы арга боломжонуудые хэрэглэhэнэй ашаар ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбнай 102,3 процент дүүргэгдээ. Гансал модо бэлэдхэлэй промышленностиин управлени энэ түсэбөө дүүргээгүй.

Валова продукци үйлэдбэрилхэ, мүн ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар совнархозой управлени бүхэндэ бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэбэшье, үйлэдбэридэ бии байhан дутагдалнуудые гүйсэд усадхажа шадаагүйбди. Аяар 25 предприяти валова продукци үйлэдбэрилхэ хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээгүй дээрэhээнь гүрэндэ 2,1 миллион түхэригэй продукци дутуу үгтэhэн байна. Совнархозой хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин, модо бэлэдхэлэй промышленностиин управленинүүд хангалтагүйгөөр хүдэлжэ гараа. Илангаяа модо бэлэдхэлэй промышленностиин предприятинууд —леспромхозууд продукциингаа өөрын үные хямдаруулгаар арга боломжонуудаа хэрэглэжэ шадаагүй. Совнархоз дотор хамта дээрээ 38 предприяти хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилhэн дээрэhээ продукциин өөрынь үнэ хэдэ мянган түхэригөөр хэмhээ үлүүгээр үнэтэй болоо. Энээн дээрэhээ болоод, зарим управленинүүдэй предприятинууд олзо доход оруулха түсэбөө баhал дүүргээгүй.

Үнгэрhэн үе соо илангаяа модо бэлэдхэлэй промышленностиин предприятинуудай материально-техническэ бааза улам hайжаруулагдаа. Хахад жэл соо ашаанай 112 автомашина, 71 трактор, 55 автоприцеп, 30 бульдозер, автомашины 2533 комплект мөөр бусад тухеэрэлгэ абтаhан байна.

Үйлэдбэри дээрэ шэнэ техникэ, түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ гээшэ ажахын баhа нэгэ гол асуудал болоно. Түрүү предприятинуудта тус асуудалаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэжэ байбашье, дутагдалнай үшөөл ехэ байhаар. Баргажанай, Хандагатайн, Худанай леспромхозуудта, ехэ багсаар модо ашаалха арга үйлэдбэридэ hайнаар хэрэглэгдэжэ, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ арга олгоо. Теэд энэ hайшаалтай аргын бэшэ леспромхозуудта удаан саг соо хэрэглэгдэдэггүйнь гэмшэлтэй. Совнархозой модо бэлэдхэлэй управлениин хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудал хэдэн жэлэй туршада шиидхэжэ шаданагүй.

Хоёрдохи хахад жэлэй түсэб бэелүүлэгдэжэ эхилhээр hара үнгэрбэ. Июль hарын хүдэлмэриин дүнгөөр харахада, предприятинуудай абаhан уялганууд муу бэшээр дүүргэгдэжэ эхилээ. Туйлаhан эдэ амжалтануудаа бүри арьбадхан, долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гээшэ предприяти бүхэнэй шухалын шухала зорилго болоно.

Н. Пивоваров,
совнархозой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо.

...та Михайловна Чернецкая ...эй булад шудхалгын цехтэ ...шигаар 16 жэлдэ хүдэлмэ... зуураа, даалгабаряа ходо ...и дүүргэнэ. Зураг дээрэ: ...нецкая.

В. МУЛЛЕРАЙ фото.

...УРБАН ЧАСАЙ ТУРША СОО АЛЬГА ТАШАБА

Совет искусствын илалта

...ётскэ делегациин нацио...ы концертын «Культу...ло» гэжэ зал соо боло... шангаар альга ташалга ...н часай турша соо үр...лбэ. Эдир залуушуулай ...ай боложо байhан энэ ...ойхид урда тээнь иимэ ...ые үзөөгүй юм. Сканди...ахи энэ концертнэ эрхим ... соо хүн зон дүүрэтэрээ ...ранхай. Харагшад hуури...й забhараар, ханын за...зогсожо байгаа.

...янист В. Галкинай наа...ар концерт эхилээ. ...шка луговая» гэжэ ород ... Воронежой уран hайха...үлгэмэй ансамблиин дуу... болон хатаршад дүхэриг ...ко дуулаhан байна. Оро...ациональна гоё хубсаhа...ые үмдэhэн эдир залуу...уд, басагад согтой хүхюу...эр дуу дуулажа, хатар ...ба. Номерой үшөө дүү...й байхада зал соо зам...үй альга ташалга боло...ойба.

...енинградай консервато... студентнүүд Е. Образцо... Малышев, К. С. Ста...вскиин болон В. И. Не...ович-Данченкын нэрэмжэ...тжэмтэ театрай солист ...на Писаренко, Новоси...ын оперын солист А. Фе...в ирагуу hайхан, хонгёо ...айнуудаар дуулаhан бай...

... Сапожниковагай ород ...уудые дуулаhанай hүү..., Армениин басагад ша...р бэрхээр хатар наада...эрьемэ шанга альга та...аар угтагдаа.

...инокая роза», гэжэ фин...уе Эстониин «Лайне» ... дуунай оркестр гүйсэд... байна. Альга ташалган ... финскэ пионер басага...страда дээрэ гаража, Эс...ин басагадта баглаа сэсэг ...улаа. Грузиин артист... «Салхино» гэжэ хүхюу... хатар наадаа. Дахяад ... минутын турша соо аль...ашалган болоо. Грузиин ...тнууд энэ согтой хүхюун ...аа дахин наадаха баа...олоhон байна.

...едэй залуу артистнууд ...шадые баясуулаа. Моск...хид Е. Рябинкина, В. Ти... «Хун шубуута нуурhаа» ...по, ленинградайхид Ка... Федичева, Сергей Ви... («Баядеркэhээ» класси... дуэт наадаа.

...тын студентнүүдэй ака...ческа хоор шадамар бэр...йжа, концертые үнэхөөрөөл гоёон шэмэглээ. Латыш студентнүүдэй hүүлээр узбегүүд хатар наадаа. Узбек Кахромон Дадаев финнүүдые угаа ехээр hонирхуулаа. Бакугай, Москвагай, Ленинградай эстрадын артистнуудай наадалга hонирхолтойгоор угтагдаhан байна.

«На гулянии» гэжэ хореографическа сюитые Украинын хатаршад наадаад, концерт дүүрээ.

Л. Щеголев,
(ТАСС-ай тусхай корр.).
Хельсинки город.

***

ХЕЛЬСИНКИ, июлиин 31. **(ТАСС-ай тусхай корр.).** Совет эдир залуу хүбүүд, басагад автобусуудта hуужа, финн, болон совет залуушуулай хани барисаанай үдэртэ ошоо. Машинанууд дээрэ совет тугуудтай зэргэлээд, «Хювя, суоми!»—«Финляндида амар мэндэ!» гэhэн бэшэгтэй транспарантнууд харагдана. Дүшэ шахуу иимэ уулзалга ниислэлдэ, бусад олон городуудта мүнөөдэр болоо.

Финн болон совет залуушуулай түлөөлэгшэд Финляндиин президент Урхо Кекконендэ ороо. Советскэ Союзай болон Финляндиин хоорондохи хани барисаа бэхижүүлхын тулада ехэ юумэ хэhэн Финляндиин урдын президент Ю. К. Паасикивиин хүүр дээрэ тэдэнэр веногуудые табяа.

Баярай концерт дээрэ Урхо Кекконен, Гадаадын оронуудтай культурна холбоо барисаа байгуулха талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ С. К. Романовский байлсаа.

Городой түбтэ Кайсаниеме парк соо хани барисаанай модонууд hуулгагдаа. Стадионууд болон талмайнуудта уласхоорондын концертнүүд боложо, 30 ороной артистнууд тэрээндэ хабаадаа.

Классическа дуунай залуу мастернуудай, пианистнуудай, бусад хүгжэмшэдэй конкурснууд үргэлжэлүүлэгдээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев совет болон финн залуушуулай хани барисаанай үдэртэ хабаадагшадта телеграмма эльгээжэ, хани барисаанайнгаа үдэрые тэмдэглэхын тулада суглаhан Финляндиин, Советскэ Союзай эдир хүбүүд, басагадые үнэн зүрхэнhөө амаршалаа, хани барисаанайнгаа hайндэрые амжалтатайгаар үнгэргэхыень тэдэндэ хүсөө.

Зургаан стадион, спортивна талмайнууд дээрэ мүрысөөн болоо. Фестивалиин уласхоорондын клубта hонирхолтой мүрысөөн үнгэргэгдөө. Студентнүүдэй клубта семинар нээгдээ, бусад хэмжээнүүд абтаа.

ДНЕПРОПЕТРОВСКО ОБЛАСТЬ. Газарай хүрьhэ малтадаг тон ехэ хүсэтэй агрегат проектнэгдэ 8hoop часай турша соо зургаа мянган кубометр шорой малтажа хаяха байна. Орджоникидзын нэрэмжэтэ уурхайн Шевченковскэ карьертэ энэ агрегат хабсаргагдажа байнхай. Энэ агрегадай малтаhан шоройе самосвалнуудаар зөөхэ болоо hаа, хэдэн зуун машина хэрэгтэй болохо байна. Тиимэhээ тэдэнэй орондо хамта дээрээ 4,5 километр утатай транспортёр түхеэрэгдэнхэй. Мүнөө энэ томо агрегат үйлэдбэри дээрэ туршагдажа байнхай. Зураг дээрэ: роторно экскаватор.

ТАСС-ай фотохронико.

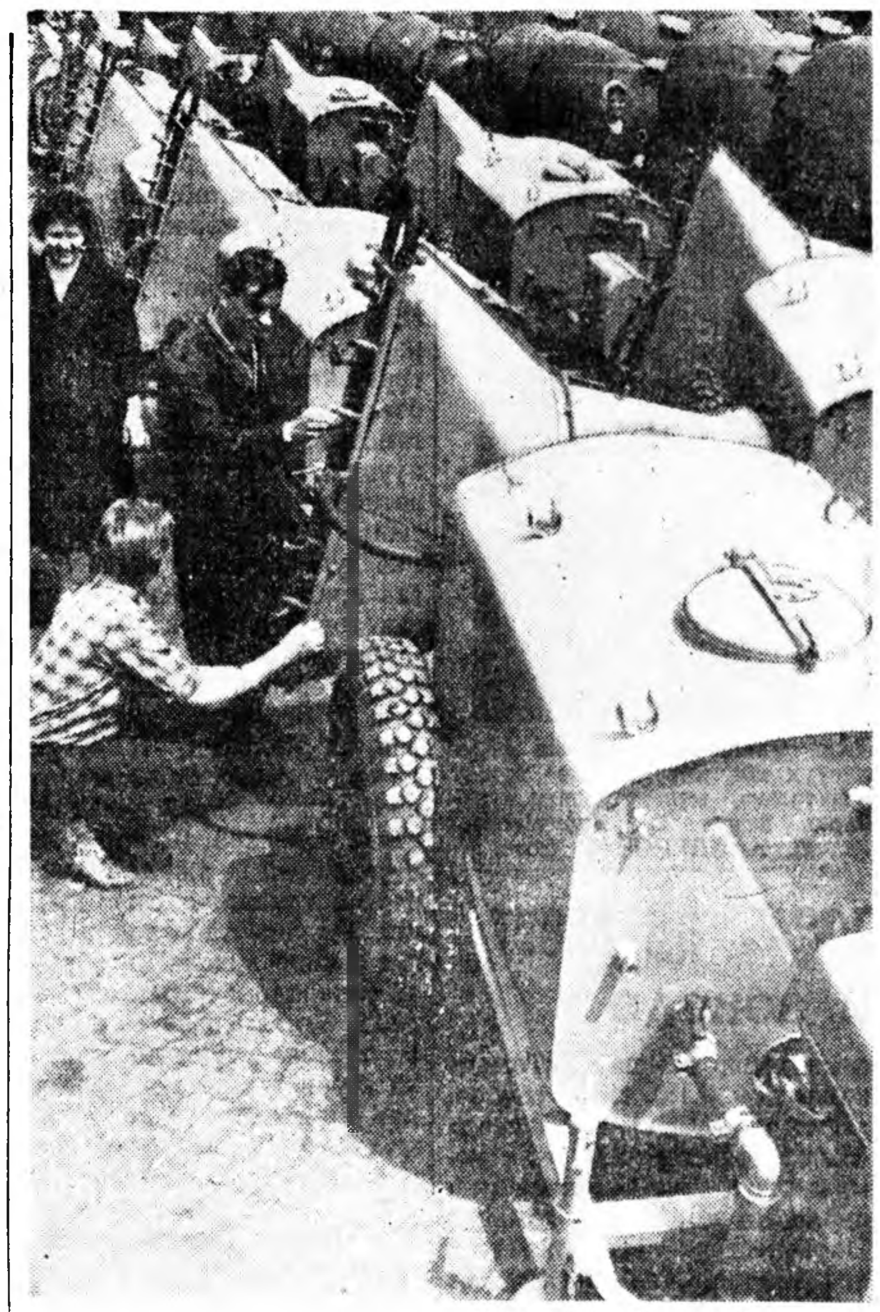

Львовой «Львовсельмаш» гэжэ хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводой продукци гадаадын олон оронуудта худалдагдадаг. Хүдөө ажахын ургамалнуудай хоротонтой тэмсэхэ, минеральна шэнгэн болон органическа утэгжүүлгэнүүдые газарай хүрьhэндэ оньhон аргаар оруулха элдэб машинануудые предприяти бүтээжэ гаргадаг юм. Зураг дээрэ: ОВТ-1 гэжэ түрүүшын бүлэг шэнэ машинанууд (тракторна вентиляторна сүршүүлнүүд) Болгарида эльгээгдэхээр бэлэн болгогдоод байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Шэнэ тосхон

Байгал далай тээшэ эбхэрэн урдаhан Баргажан мүрэнэй эрьеын үзэсхэлэнтэ hайхан тазарта хүдэлмэришэдэй Майский гэжэ шэнэ тосхон байгуулагдаба. Эндэ яахадаа иимэ нэрэ үгтөөб гэхэдэ, 1961 оной май hарада Хурумхаанай леспромхозой түрүүшын хүдэлмэришэд ерэжэ, шэб шэнэхэн гэрнүүдые бодхоожо, эхилээ hэн.

Богонихон болзор соо эндэ тус бүридөө хоёр квартиратай 62 гэр баригдаа. Тэрэшэлэн хүдэлмэришэдэй культурна ажаhуудалай эрилтые хангаха магазин, бани, клуб, тиихэдэ пекарни, столово, электростанци бариганхай.

Шэнээр байгуулагдажа эхилhэн Хурумхаанай леспромхоз республика соогоо бэлэдхэлэй модоной баазаар эгээл баян предприяти болохо юм. Юуб гэхэдэ, эндэхи ой тайгын хэрэгсэлэй модоной хэмжээн аяар 25 миллион кубометр гэжэ тодорхойлогдонхой. Модо бэлэдхэлэй промышленностиие хүгжөөхэ талаар долоон жэлэй түсэб соо хараалагдаhанай ёhoop, эндэхид 1964 ондо 200 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, Баргажан голоор оронойнгоо шэнэ барилгануудта эльгээхэ юм. 1965 ондо модо бэлэдхэлгэнь 400 мянган кубометр хүрэтэр дээшэлүүлэгдэхэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Майский тосхондо ажаллажа байhан барилгашад социалис мүрысөө дэлгэрүүлэн, найман жэлэй hургуулиин хоёр дабхар байшан барижа эхилбэ. Барилгада хэрэгтэй модо бэлэдхэлгэ дээрэ нүхэр Лазаревай хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригадынхид бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Модошо дархашуул Арефьев, Веселов болон бусад эдэбхи ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, халаан бүхэнэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Республикымнай модо бэлэдхэлэй промышленностиин үшөө нэгэ шэнэ предприяти—Хурумхаанай леспромхозой Эхэ орондоо продукци үгэхэнь ойртонхой.

Н. Тюрнев.

Мария Федоровна Шибико— коммунис ажалай ударник

Үдэрhөө үдэртэ киоскын наймаалагшад коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр ороно. Тэдэнэй түрүү зариманиинь энэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө. Улаан-Үдын хэлхеэ-холбооной конторын харьяата киоскын наймаалагша Мария Федоровна Шибико энэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсэбэ.

«Хэблэлэй союзда» Мария Федоровнагай олон жэл хүдэлжэ олоhон дүй дүршэл тэрэнии түрүү хүнүүдэй зэргэдэ гаргаа ха юм.

—«Зарим уншагшадай ямар нэгэн журнал эрихэдэ, тэрэнь үгы байжа байдаг,—гэжэ Мария Федоровна хөөрэнэ.—Тиихэдэнь хэды хоноод ерээрэйт гэдэгбди. hүүлдэнь өөрөө бааза гү, али ондоо киоск ошожо, хэрэгтэй юумэеэ олодогбди».

Имэл оролдосотой, урагшаа hанаатай байhандань Мария Федоровнагай киоскдо хүнүүд олоороо ерэжэ газетэ, журнал худалдан абадаг юм.

Нүхэр Шибико худалдан абагшадай ойлгоогүй юумыень заажа үгэдэг, ямар ном гү, али журнал уншахыень дурадхадаг. Тиигэhэнэйнь ашаар хүн бүхэн анхарал ехэтэй наймаалагшаhаа номшье, газетэшье худалдан абаха дуратай болодог.

Мария Федоровна Шибико хэлхеэ-холбооной хүдэлмэришэд соохоо түрүүшын шахуу коммунис ажалай ударник гэhэн нэрэ зэргэ абаа. Энэ жэлдэ түрүү хэлхеэшэдэй Свердловскдо болоhон зүблөөндэ ошожо ерээ hэн.

— Бидэ киоскын наймаалагшад, түрүү дүй дүршэлhөө халан абажа, гээгдэнги киоскнуудаа урагшань татаха зорилготойбди гэжэ hанагшаб. Партиин заабари сурталые үргэн зондо тараагшад гээшэбди гэжэ өөhэдыгөө нэрлээ hаамнай алдуу болохогүй,—гэжэ Мария Федоровна хөөрэнэ.

Н. Хазагаев.

Олониитын хэрэг

Амжалтатайгаар хэблэл тарааха гээшэмнай хамагай түрүүндэ саг соонь хэгдэhэн бэлэдхэлhээ, партийна, совет ба ниитын организацинуудай туhаламжаhаа дулдыдадаг юм.

Хэблэл тараахынгаа урид үнгэрhэн жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүнгүүдые хаража үзөөд, hуурин тосхон, колхоз, совхозуудта хэды шэнээн хүн зоной байhые тоолодог гээшэбди.

Хэблэл тараалгын түсэбые эртээнhээ ухамайлан табяад, хэлхеэ-холбооной конторын начальнигтай, КПСС-эй районно комитедэй пропаганда ба агитациин таhагтай тэрэнээ зүбшэн хэлсэдэгбди.

Ажалдамнай ниитын тараагшад ехэ туhа хүргэнэ. Тэдэнтэй хододоо холбоотой байха—манай уялга. hара бүхэндэ тэдэнээ шалгажа, эдэбхигүйшүүлые ондоо, шэнэ хүнүүдээр hэлгэдэг зомди.

«Хэблэлэй союзай» Буряадай управлениин заабаряар аймагайнгаа колхоз болон томо предприятинууд дээгүүр хэблэл тараалгын, пропагандын соведүүдые эмхидхээд, тэдэнэйнгээ тон туhатай байhыень мэдээбди.

Хэблэл тарааха хаhын эхилхэhээ урид колхозой почтальон, хэлхеэ-холбооной конторнуудые даагшанарай зүблөөн үнгэргэгдэдэг.

Хэблэл тараалгын үе соо үргэн зоной дунда ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. Хэблэл захилга тухай радиогооршье дамжуулагдана, газетэдэшье тунхаглагдана.

Иигэжэ оролдолго гаргаhанай ашаар 1962 ондо хэблэл захилга амжалтатайгаар үнгэрөө. 1962 он соо бидэндэ даалгагдаhан центральна, республикын болон нютагай газетэ, журналнууд баран тараагдаа юм. 1961 оной хэблэл захилгатай 1962 онойхие жэшэхэдэ, 1455 хэhэгээр ехэ болоо.

1963 ондо абтаха хэблэлые захилгада мүнөө бэлдэжэ эхилэнхэйбди. Урда жэлэй, мүнөө жэлэйшье алдуу дутууhаа тобшолол хэжэ, үшөөл олоор хэблэл тарааха тухай оролдохобди.

П. Шулунов,
Түнхэндэхи «Хэблэлэй союзай» эмхидхэгшэ.

РЕДАКЦИДА ЕРЭhЭН БЭШЭГҮҮДhЭЭ

⊙ ХЭЖЭНГЭ. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө парти, правительствымнай ехэ оролдолго гаргагдагынь элитэ. Мүнөө үедэ хүдөө ажахын гол хүдэлмэринүүд оньhон аргаар бүтэдэг болоо ха юм.

Хабарай тарилга, таряа хураалга болоод ажахын шухала кампаниин үедэ механизаторнууд сүлөө забдагүй ажалладаг, харюусалгатайшье хүдэлмэри хэжэ байдаг. Тиимэшье hаа, тэдэнэй эрилтэ хангагданагүй. Юуб гэхэдэ, манай Хэжэнгын совхоздо главна инженерээр Д. Цыренжапов ажаллана. Техникэ, зэмсэгүүдые заhабарилжа байhан механизаторнуудай элдэб хэрэгсэлнүүдые складhаа абахаяа ерэхэдэ, хэрэгтэй зүйлнүүдэйнь байгаашье hаа «үгы..., байхагүй» гээд урдаhаашни дуугаржа байдаг. Тиигэхэдэнь гэдэргээ унан алдахаш.

Ашаглагдажа байhан тракторай зарим частьнуудай элэжэ муудадагынь хэндэшье мэдээжэ ааб даа. Тиигэхэшье ёhотой ха юм. Нэгэтэ трактораа тоhодожо байхаар шприц эрихэдэмни, складта байhан мүртэнь, «үгэхэгүйб...» гээд инженер харюусаа hэн.

Тиихэдэ совхозой бригада, гүүртэнүүдтэ олон тракторнууд ашаглагдана. Теэд тэдэ техникын ямараар хэрэглэгдэжэ байhан тушаа анхаралдаа абадаггүй. Нүхэр Цыренжапов главна инженер болоhоор малай фермэ, бригадануудаашье ябажа, ажалтайнь танилсадаг, hонирходогшьегүй.

Нүхэр Цыренжапов, ажалдаа эзэн бусаар хандахаяа хэзээ болихо хүн гээшэбта?

Р. Мункуев,
тракторист.

⊙ ПЕТРОПАВЛОВКА. Ториин промкомбинадhаа эндэ хүдэлдэг столярна цех ажалшадhаа захил абаад, богони болзор соо бүтээхэбди гэhэн үгэдөө хүрэнэгүй. Жэшээнь, би сонхын гурбан ставни хүүлхээр мүнгөө түлөөд, мүнөө гурбадахи hараяа тэрэнэйнгээ бүтэхые хүлеэжэ байнаб. Энэ мэтээр хүнэй гэр hуудалай хэрэглэмжэ хайхархагүй ябадалда эсэс табихаар болоо бэшэ гү?

Ш. Санданов.

⊙ ТҮНХЭН. Мүнөө хүдөө ажахын хүдэлмэриин халуун үедэ 200 гаран айлтай hуурин газарай ори ганса магазиние 20 гаран хоногто хаажархиха гээшэ юрэ бусын ябадал бшуу. Теэд иимэ ушар Жэмhэгэй совхозрабкоопой 2-дохи магазинда тохёолдоод байна. Ороhон бороогой магазинруумнай тэрэ зандаа орожо, эдеэ хоолой, эд хэрэгсэлэй ехээр гутаhан шалтагаанhаа бидэ хүдэлхэ аргагүй болоод байнабди. Магазинай гэрые заhахын тула энэнэй урда рабкоопой ноёдто хэдэнтэ hануулhан, хэлэhэн зомди. Саашадаа хэндэ иихэдээ хандаха болонобибди?

Наймаашад: **В. Очирова, Х. Шальшаева.**

Москвагай „Спартак" илаба

ХЕЛЬСИНКИ, июлиин 30. (ТАСС). Тамперэдэ Венгриин «Татабанья» гэжэ футбольно командатай наадахадаа, Москвагай «Спартак» 4:1 гэhэн тоотойгоор шүүгээ.

Футболоор уласхоорондын шадамар бэрхэ наадалгые удаан сагай үнгэрhэнэй хойно финнүүд хараха аргатай болобо гэжэ нютагай хэблэл тэмдэглэнэ. Советскэ футболистнуудай шадабарие газетэнүүд илангаяа үндэрөөр сэгнэнэ.

Бүд нэхэгшэ Валентина Плотникова Улаан-Үдын сэмбын фабрикын коммунис ажалай бригадын гэшүүн юм. Тэрэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 126 процент хүрэтэр дүүргэнэ, мүнөө үдэшын һургуулиин 10-дахи класста оронхой. Зураг дээрэ: В. Плотникова.
Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Табадахи зонодо

«Б» классай мастернуудай командануудай дунда футболоор Россин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн ээлжээтэ уулзалганууд Сибиригин городуудаар болобо. Владивостогой «Луч» команда новосибирскынхидтэ 3:5 гэһэн тоотойгоор алдаба. Хабаровскын сэрэгэй спортивна клубайхид Барнаул городто наадажа, талмайн эзэдтэ гурбан бүмбэгэ бэлэглэжэрхёо. Кемерово городой «Химик» команда Шэтын футболистнартай наадахадаа 1:1 гэһэн тоотойгоор тэнсэбэ. Красноярскын түмэр замшад «Томич» командые 1:0 гэжэ шүүгээ. «Иртыш» (Омск), «Авангард» (Комсомольск-на-Амуре) команданууд тэнсээ. Манай республикын «Байкал» команда Прокопьевск городойхидтой наадахадаа, талмайн эзэдһээ («Шахтёр») хоёр бүмбэгэ абажа шүүгдэшоо. Тиигэжэ аяар 11-дэхи һуурида гараба.

Мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ тус тустаа 22 очкотой болоһон Барнаулай, Хабаровскын, Владивостогой футболистнар ябана.

И. Поликарпов.

Түмэр замшад мүрысэнэ

Зүүн-Сибириин түмэр замшадай футбольно командануудай мүрысөөн Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн чэрэмжэтэ стадион дээрэ гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлбэ.

Тэрээндэ Улаан-Үдэ, Эрхүү, Зима станцинуудай, Улаан-Үдын ПВЗ-гэй коллективүүд хабаадалсаа.

Нааданай түрүүшын үдэр эрхүүгэйхид Зима станциичхидые 8:1 тоотойгоор шүүһэн байгаа. Улаан-Үдын түмэр замай, ПВЗ-гэй локомотивайхидай уулзалга шанга тулалдаатайгаар үнгэрөө. Түмэр замайхидынь нүгөөдүүлээ 0:1 тоотойгоор илаһан байна.

Нааданай хоёрдохи үдэртэ Эрхүүгэй команда паровозовагонно заводой футболистнартай наадаа. Тэдэнэр 3:3 тоотойгоор тэнсээ.

Зима станциин футболистнар эрхүүгэйхидтэй, улаанүдынхидтэй наадахадаа, зарим зарим футболистнарынь журам муутай байжа, нааданһаа гаргуулаа. Тиигэжэ Улаан-Үдын «Локомотив» бүлгэмэйхидтэ 0:5 тоотойгоор алдаа.

Гурбадахи үдэртөө зимагайхид ПВЗ-гэй командатай уулзаа. Нааданай зүбхэн түрүүшын хахадта ПВЗ-гэйхид 0:5 очкотой болоод байгаа. Айлшадай наадаха хүнэйнгөө тоогоор үсөөн болоод байһан дээрэһээ, хоёрдохи хахадта наадалга болоогүй.

Нааданай дүнгөөр Эрхүүгэй «Локомотив» нэгэдэхи, ПВЗ-гэй команда хоёрдохи, Улаан-Үдын түмэр замшад гурбадахи һуури эзэлэнхэй. Зимагай команда һүүлшын һуурида гараа.

А. Михайлов.

ХРОНИКО
(Оронойнмай городуудаар)

Воронеж хотодо эдиршүүлэй бүхэроссин мүрысөөн сагаалса буудалгаар үнгэргэгдөө. Буряадай эдиршүүлэй суглуулагдамал команда тэрэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, 16 командануудай дундаһаа юһэдэхи һуури эзэлээ.

***

Ялта хотодо «Буревестник» бүлгэмэй эхэнэр шатаршадай бүхэсоюзна мүрысөөн болохонь. Тэрэ нааданда хабаадалсахын тулада манай республикаһаа бэрхэ шатаршадай нэгэн—Лубсама Гармаева ошобо. Наадан августын 2-һоо эхилээд, һарын туршада үргэлжэлхэ.

***

Владивосток хотодо боксоор Россин Федерациин түрүү һуури эзэлэлгын зональна мүрысөөн болохонь. Республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалхын тулада Буряадаймнай суглуулагдамал команда ошоо. Нэгэдэхи разрядай боксёрнууд Виктор Суслов, Иван Бажунов, Анатолий Гаврилов, Александр Емельянов, Василий Иванов, Николай Пипич, Михаил Шантанов, Евгений Кряжев болон спортын мастернууд Бадма Жигмитов, Валерий Кондаков гэгшэд мүрысөөндэ хабаадалсаха.

***

Челябинск хотодо городки наадалгаар ВЦСПС-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Өөр хоорондын тулалдаанда түрүү һуури эзэлэлгэдэ далан хүн хабаадалсаа. Нэгэдэхи разрядай спортсмен Дмитрий Бутаков буряадайнгаа нэрэ хүндые хамгаалба.

«Труд» бүлгэмэй чемпион Бутаков иимэ ехэ мүрысөөндэ түрүүшынхеэ хабаадалсаа. Тиихэдээ 161 модоор 90 бодо сохижо гаргаа. Спортын мастерай нормо дүүргэхэдээ, 162 модо шэдэхэ зэргэтэй байгаа.

А. Игумнов.

БУРЯАД ҮНЭН
4-дэхи нюур
1962 оной августын 2.

Амжалта туйлана, арьбалалта хэнэ

Галуута Нуурай шахтоуправлениин автобазын ажалшад долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые болзорһоонь урид — декабриин 5-да дүүргэхэ уялга абанхай юм. Тэдэнэр социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр, бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эрид шууд тэмсэжэ, түрүүшын амжалтануудые туйлаа. Жэшээлхэдэ, автобазынхид 6 һарынгаа түсэбые 111 процент дүүргээ. Энэ хугасаа дотор тус коллектив арадай ажахыда 739 мянган тонно ашаа шэрээ.

Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй тоодо ороһон Семен Красиков, Г. Бессонов, Н. Портнягин, П. Малыгин, Н. Жарков гэгшэд үндэр бүтээсэтэйгөөр ажаллажа, олоной дунда хүндэтэй болонхой. Шофёр Семен Красиковай ажалые жэшээ болгон тэмдэглэе. Энэ нүхэрнай армиһаа табигдаһан сагһаа хойшо эндэхи автобазада ажаллаһаар зургаан жэл болобо. Семен Красиков жэл бүри түсэбөө дүүргэдэг, гүрэнэй эд зөөри горьтойхон арьбалдаг. Мүнөө энэ нүхэр долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ болоо. Машинань заһабарилгагүй аяар 120 мянган километр ябабашье, бүтэн зандаа. Теэд хэды шэнээн бензин, тоһо, түлишэ, резинэ болон бусад материал арьбалагдаа гээшэб.

Р. Балданов.

Энээн тухай мэдэхэ гүт?

...Манай ээрын эхилһэнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр миллион үдэр үшөө үнгэрөөдүй. 800-гаад жэлһээл хүсэхэ юм ха.

***

...Һүүлшын 100 жэлэй туршада бүхы дэлхэй дээрэ 13 миллиард шахуу тонно нефть абтаһан байна.

***

Мүнөө үедэ манай бүмбэрсэгэй хуурай газарайнь 9 процент элдүүрилэгдэжэ, 16 процентнь малай бэлшээридэ хэрэглэгдэнэ.

***

Самолёдто гү, али ондоошье юумэндэ һуугаад ниидэжэ ябахадаа, гүйсэд түхэреэн һолонго хаража болохот.

«Техника молодежи» журналһаа.

Сагаан улаарал

Буряадай гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай багахан үүлэтэй байха, урда аймагуудаар бага зэргэ бороо орохо. Баруун хойноһоо һулаханаар һалхилха. Улаан-Үдэдэ үглөөгүүр 17—19, үдэрынь 26—28 градус дулаан байха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай аймагай Хүнтэйн найман жэлэй һургуулиин һурагша Нина Чжан Цан-Цын татар хатар наадажа байна.
З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

НОМИН БАЙГАЛАЙ ЭРЬЕД

(Эхиниинь 2-дохи нюурта)

онгосонууд сооһоо шалгаржа гараа ха юм. Соголовһоо бэшэниинь бүлта залуушуул,— гээд нүхэрни ойлгуулна...

Сэсэг ногоон талмай дээрэ
Сэбэрхэн басагад дуулалдана.
Сэсэн дүүхэйм тэндэл даа,
Сэдьхэл зүрхым татанал даа,—

гээд угаа зөөлэхэнөөр аялгалан дуулажа, нэгэ ягаа улаахан шарайтай хүбүүн халуун тогоон дээрэ тухаяа табина.

— Һуугты, һуугты наашаа... Шараһан омоли — далайн шашлык барилсагты. Намайе штатна тогоошон гэжэ хари һанабат. Ээлжээгээр лэ тогоогоо баридаг зомди,— гээд, тэрэ хүбүүмнай—Юрий Булуев гэдэг, шоглонгёор дуугарна.

Ябаган столдонь һуугдаба, «шашлыгайнь» амта үзэгдэбэ.

Бригадир Сергей Степанович Соголовтой өөртэйнь танилсангүй яажа болохоб. Тэрэмнай нюргаар дундууршаг, дүшэ гаража ябаһан, үгэ үсөөнтэй, томоотой дару, «доро зүрхэтэй» буряад байба. Теэд түбһэндэ түгшэхэ мэгдэхэгүй — иимэл хүн далайн хүлэгые жолоодожо, «һүүлыень барижа шададаг» ха даа. Бригададань — табан залуушуул. Тэдэнэр уялгаяа эрхим һайнаар дүүргэдэг, ехэ журамтайнууд.

— Олзо омогтнай хэр бэ, Сергей Степанович?—гээд нүхэрни хандаба.

— Яһала дундуур лэ даа... — иигэжэл гүбэд гэбэ.

Моторист Семен Васильевич Москвитин ажалдаа баһал айхабтар шунаһан, сэбэр сэхэ янзын залуу нүхэр.

— Манай Семен мотороо саг үргэлжэ бэлэн байлгадаг. Ехэ найдамтай юм агша. Гурбан жэл удаалуулан үдэшын һургуулида ябажа, арбадахи класс дүүргээ. Далайн механигай һургуулида ошохыень баалагшабди,— гээд, нүхэр Соголов хөөрэнэ. Мүн бригадын гэшүүд Николай Темников, Алексей Юдахин, Николай Черниговский — «далай сооһоо гаража ерэһэн ёһотойл баатарнуудтай» танил тала болобобди.

— Зай, теэд, Сергей Степанович, түсэбтнай хэр дүүрэжэ байнаб?

— Түсэбэйнгөө ёһоор .85 центнер бариха ёһотой һэмди. Эгээ мүнөө, июлиин 25-най байдалаар 230 гаран центнер омоли гүрэндөө тушаагаад байнабди. Агнууриин дүүрэтэр, августын 15 болотор үшөө 75 центнер тушааха уялга абаа һэмди,—гэбэ. Хамта 300 гаран центнер. Гурбан тоннын арбан машина жэрытэр жагсаагаад ашабал, лаб хүрөөд, үшөө үлэхэ.

Зүгөөр нүхэр Соголовой бригада имагтал жэшээтэ һайн жаяг журам, шадабари мэргэжэл, эдэбхи оролдосын лэ ашаар туйлагдаһан байна. Танилсаһан эдэ нүхэднай нэгэ амин, эбтэй эетэйгээр ажалладаг, бригадирай даабари бүхэниие саг соонь һайнаар дүүргэдэг, онгосоёо саг үргэлжэ дайшалхы ёһоор бэлэн байлгадаг заншалтай. Баһа бригадир-хүтэлбэрилэгшэһөө ехэ юумэн дулдыдадаг гээшэ ааб даа. Ямар һалхинай үлеэхые, али үедэ загаһанай хаана ябаһые, далайн оёорой географи гэхэ мэтые нүхэр Соголов хэды эрдэм багатайшье һаа, өөрын оюун бодол, дүй дүршэлөөрөө гайхалтай мэргэнээр мэдэһэн байдаг.

Теэд загаһашадай хэды шударгы бэрхэнүүдшье һаа, үһан далай бүрил һөөлэхэнөөр аашалдаг, бэрхэлхэдэг ха юм даа... Һаяшаг Сергей Степановичай бригадынхид далайда ороһон байгаа. Тиихэдээ гүльмэеэ хаяад, нойрсобод һэн ха. Теэд нохой-халхай, Улаан Анга тээһээ гэнтэ хадын хара һалхин эшхэрэн бууажа, эшэгы гэрһээшье үндэр сагаан долгинууд мушхаран ерээ юм хаш.

— Үргэһэтэйшэг Алексейн хасарта тиихэдэ энэ нойтон омоли бууһан байха. Степанычнай яарал болоходо, тиигэжэл хаа-яахан гасаалдаг, һэреэдэг юм даа,— гээд Москвитинай миһэлзэхэдэ, Алексей Юдахин урдаһаань хүхюутэйгөөр энеэбхилбэ. Тэрэ үедэ модон онгосын монсойторхоноо һэжүүлэн шадүүлэн байхада, Сергей Степанович хөөбэлзэн байгаа «хүлэгэйнгөө һүүл, жолоо» ямар бахим бүхөөр барижа, долги зүһүүлээ гэхэбди. Ухаан бодол, шадал тамир, хатуу зориг бултаараа хабсаран ниилэһэн байха. Иимэ ушарта нобшороо һаа, уур сухалаар орьёлһон далайда үрэбхигдэхэһөө ондоо юун байхаб? Иигэд лэ гэхэдээ далайн агнуури гайтайхан болоно бшуу даа.

— Агнууридаа ябахада, һалхи шуурган али олон болож байгша даа,— гээд, нүхэр Соголов иимэ ушарай тохёолдодог байһые тоожо, ёһоор тодорхойгоор хөөрэхые оролдодоггүй. «Энэ яаһан түмэр зүрхэтэй хүн гээшэб. Теэд нүхэдтөө яаһан налархайб»,— гэжэ бодоо бэлэйб.

Гадна загаһа барилгын бригадануудай хүдэлмэришэдые ходоод һэлгэхэ ябадал зогсооохо, ту дүй дүршэл республика гэнөөр дэлгэрүүлхэ, залу шадга туһаламжа болгон статьянуудые хэблэжэ, га гыт гэжэ нүхэр Соголов з

Тэрэшэлэн:

— Байгал дээрэхи эр лэлгын экспедицинүүдэй, шадархи гидробиологическ юушье хэжэ байһаниие ма Тэдэнэр ажахыда туһалха шэ юм гү? Тэдэнэй хэжэ байһан ажал тухай юуш аргагүй. Нишэмнай ерэж лекцинүүдые үнгэргэхэ Маанадта ехэл туһатай ба гээд, Сергей Степанович х гаа һэн.

Гадна нүхэр Соголов г габарита онгосоёо эрхим г жа ябадаг бэшэ, мүн бүхы ка доторoo загаһа бари үргэдхэхэ талаар һанааг ехэ һонин зүйлнүүдые байна. Жэшээнь, тусхай нэ, сейнерна суднануу дээрэ олошоруулха, алга гэхэ мэтын загаһа барилг хэ һанамжа оруулаа. Эдэн зүбтэй хаш даа.

— Арга боломжомнай энэ далай шанги. Эдэнээ о лэхэ тон шухала,— гээд гадир хэлээ һэн.

— Байгалай маяк — Корсаковай Соголов,—гэ дахин дабтажа, Хушеев үнөөхи далайн эрье зүбш соогуур махан бусажа яба баяртайгаар хөөрөө һэн.

Р. Цы

Кабанскын аймаг.

Хүнэй сааһаа

СССР-эй туһаламжаар...

ДЕЛИ, июлиин 31. (ТАСС). Рангын хүндэ машина бүтээлгын заводой хүсые жэлдээ 45 мянган тоннооһоо 80 мянган тонно хүрэтэр механическа зүйлнүүдые, Дургапуртахи шахтануудай түхеэрэлгэнүүдэй заводые 30 мянган тоннооһоо жэлдээ 45 мянган тонно хүрэтэр механическа хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг болотор үргэдхэхэ тухай СССР-эй болон Индиин түлөөлэгшэдэй хоорондо Дургапурта (Баруун Бенгали штат) хэлсээн баталагдаа. Шахтын түхеэрэлгэнүүдые бүтээхэ техническэ документацинуудые Индидэ Советскэ Союзай зүгһөө үгэхэ тухай хэлсээн мүн лэ баталагдаба.

Индидэ хүндэ машина бүтээлгын болон шахтануудай түхеэрэлгын заводууд Советскэ Союзай туһаламжаар баригдажа байнхай.

Советскэ нефтиие Индидэ асарна

ДЕЛИ, июлиин 31. (ТАСС). Советскэ түрүүшын керосин тээһэн «Ленинск» гэжэ совет танкерай Калькуттын портдо ерэлгэ баярай оршон байдалда тэмдэглэгдэбэ. Энэ танкерай ерэһэн ушар Советскэ Союзай болон Индиин хоорондохи хани харилсаанай бэхижэжэ байһые үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ гээд «Ленинскын» ерэһэнэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан митинг дээрэ Баруун Бенгали штадай главна министр П. Ч. Сен мэдүүлээ.

«Советскэ Союз Инди хоёрой хоорондохи хани барисаан мандаха болтогой!»—гэжэ хэлээд, Сен үгэеэ дүүргэһэн байна.

Энэ хадаа нефтепродуктнуудые худалдаха, хубаарилха талаар Индиин компанида советскэ нефтепродуктнуудые асарһан 33-дахи советскэ судна болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ СССР-һээ 300 мянга гаран тонно горючи асарагдаһан байгаа. Ерэхэ жэлдэ иимэ ашаан дүрбэ дахин ехэ болохоор хараалагдана.

Ашатай туһатай харилсаа холбоон

БУХАРЕСТ, июлиин 31. (ТАСС). Кременчугска гидроэлектростанциие нээлгэдэ зорюулагдаһан митинг дээрэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын удхые РНР-эй бүхы центральна газетэнүүд мүнөөдэр толилоо.

Социалис оронуудай ниитын элшэ хүсэнэй системэ тухай тогтоходоо, «Скынтея» газетэ иигэжэ онсолон тэмдэглэнэ. Энэ хадаа бүхы социалис лагерьта өөрынгөө промышленностиие, транспортые, хүдөө ажахые бүри һайнаар, бүри ашаг ехэтэйгээр хүгжөөхэ арга олгохо, эдэ оронуудай арадуудые бүри нягтаар нэгэдүүлхэ аргатай болгохо.

Амгалан ёһоной баһа нэгэ город

ТОКИО, июлиин 31. (ТАСС). Миэ префектурын Аояма городой муниципальна суглаан Аоямые «Амгалан ёһоной» город гэжэ соносхоо. Муниципальна суглаанай гэшүүдэй һаяхан болоһон ээлжээтэ суглаан дээрэ энэ шиидхэбэри абтаһан байна.

Суглаанай гэшүүд хадаа ядерна зэбсэг хорихын түлөө Токиодо нээгдэһэн уласхоорондын наймадахи конференциие дэмжэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ, тэрээндэ өөһэдынгөө делегадуудые эльгээхэ гэжэ шиидхээ.

Сукарно зүблөө хэбэ

ДЖАКАРТА, июлиин 31. (ТАСС). Вашингтонһоо бусажа ерэһэн генерал Хидаят гэгшын тоосоое президент Сукарно үсэгэлдэр шагнаа. Баруун Ирианиие мүнөө жэлдэ Индонезидэ бусааха арга боломжые элирхэйлхэ зорилгоор Голландитай болоһон даб дээрэхи хэлсээндэ Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Субандрио гэгшэтэй хамта генерал Хидаят хабаадалсаһан байгаа.

Хидаят гэгшын элидхэлые зүбшэн хэлсэһэнэйнгээ һүүлээр, нэгэдэхи министр Джуанда корреспондентнүүдтэ иигэжэ мэдүүлээ. Баруун Ирианай асуудалые амгалан ёһоор шиидхэхэ найдабари үшөө бии. Энэ асуудал амгалан ёһоор шиидхэбэл таарамжатай гэжэ Индонези тоолоно гээд Джуанда онсолон тэмдэглээ. Голландитай хуулита хэлсээ хэхэ тушаа ямаршье шиидхэбэри мүнөө абтаагүй. Юуб гэхэдэ, иимэ шиидхэбэри абахын урда тээ Субандриогой тоосоое шагнаха шухала байна гээд тэрэ нэмээжэ хэлээ.

Субандрио августын хоёрто Джакартада бусажа ерэхэ гэжэ тухайлагдана.

Хитадай Арадай-сүлөөрэлгы Армиин 35 жэлэй ой

ПЕКИН, июлиин 31. ТАСС-ай корреспондент М. Яковлев иигэжэ мэдээсэнэ:

1927 ондо хамтарһан бишыханууд зэбсэгтэ отрядуудһаа социализмын ороной мүнөө үеын арми болохо х Хитадай Арадай-сүлө Арми алдарта дайша маар ябажа гараа. 35 ой августын 1-дэ тэм хэнь.

Алжиртахи байдал

ПАРИЖ, июлиин 31. (ТАСС). Алжирһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, Бен Хеддэтэй, ВПАР-ай гэшүүдтэй хэлсээгээ үргэлжэлүүлхын тулада национальна сүлөөрэлгын фронтын политбюрогой гэшүүн, Бен Беллын дүтын хани Мохаммед Хидер үсэгэлдэр үдэшэ Алжир городто ерээ. Хоёр хоногой урда тээ Хидер Алжир городто ерэхэдээ, Бен Хедда болон тэрэнэй правительствын гэшүүдтэй Алжир городто холбоо байгуулаад, аяншалгынгаа дүнгүүд тухай Бен Беллэдэ политбюрогой гэшүүдтэ элидхэжэ үгэхын тулада Оран бусаһан байгаа.

Гадаадын оронуудай информационно агентствэнүүдэй зааһанай ёһоор, Хидер Алжир городто ВПАР-ай вице-түрүүлэгшэ Крим Белькасемтэй хоёрдохёо уулзаха байна. Белькасем Бен Беллэтэй һаналаа алгасалдадаг хүн гэжэ тоологдодог юм.

Крим Белькасемтэй, ВПАР-ай гэшүүдтэй Хидерэй түрүүшын уулзалганууд Алжирай хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо гараһан арсаалдаае шиидхэхэ таарамжатай эрхэ байдал бии болгоо гэжэ Алжир городто байһан политическэ шэнжэлэгшэд тоолоно. Хидерэ Крим Белькасемэй м нүүд мүн лэ энээн ту шэлжэ үгэнэ.

Гэхэтэй хамта Фра агентство, бусад инфо но агентствэнүүд А иигэжэ мэдээсэнэ. 1- рэгэй округой байда дээрэхи Мсида гэжэ т родтоо ВПАР-ай ви лэгшэ Мохуммед Буд һэн байгаа. Тэрэниие гэрһээ зэбсэглэгдэһэ хүнүүд үсэгэлдэр нюу гайлан абажа ошоо. мүнөө хаанашье ба мэдэгдэнэгүй. Энэ у баадаагүйбди гэжэ сэрэгэй округой ком мэдүүлһэн байна.

Будиафые хулгайлһ халаа тэндэхи дахяад шахардуу жо магад гээд т жэ байһан туха жиртахи политическ лагшад элирхэйлэн Шахардуу байдал хые, арсалдаа болюу сэдэггүй этэгээдүүд рай хүтэлбэрилэгшэд даанай болюулагдаха жо байһан үедэ хулгайлжа болоо ёһо тэдэнэр һанамжална.

Штраус орондоо уйдхар гашуудал ушару

БЕРЛИН, июлиин 31. (ТАСС). «Штраусай канцлер болохые таанад хүсэнэ гүт?» гэһэн асуудалтайгаар Баруун Германиин «Дейче зольдатенцейтунг» гэжэ газетэ уншагшадтаа хандаа. Энэ асуултаһаа иимэ үрэ гараа: редакциин асуудалда харюусаһан 7.804 хүнэй 7.589 хүниинь Штраусые канцлер болгожо томилхые буруушааһан байна. Сэрэгэй министрэй тушаалһаа тэрэниие гаргаха тухай тэдэнэй нилээд олошуулынь эрилтэ хээ.

«Тэрэ хадаа бидэндэ, манай Эхэ орондо имагтал хохидол ушаруулха» гэжэ О. Ридель бэшэнэ. Штраус канцлер бо Германида эгээн лэ хар гашуудал уш гэжэ өөрынгөө нэры гүй автор мэдүүлнэ. орондоо уйдхар ушаруулхал» гэжэ Я. Германэй эльгээ соо хэлэгдэнэ. «Т гарахыень тэрээндэ лан дурадханаб» гэ нер Гамбургһаа мэдүүлнэ.

Редакторай
М. Н. Н

Манай адрес, телефон

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редак 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского тельства—47-59, промышленности, транспорта, инфор 35-14, культуры, литературы и искусства—34-05, и рабселькоров—40-49, отдел переводов и коррес — 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междуго переговоров—16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку Бурятской АССР.
Н00940. Зак. № 339